

Międzynarodowe szczególne warunki przewozu

**stosowane do przejazdów na podstawie biletów nie
zawierających obowiązkowej rezerwacji miejsca
(SCIC-NRT)**

Obowiązują od dnia 14 grudnia 2014 r.

Z chwilą wejścia w życie niniejszych przepisów tracą moc postanowienia SCIC-NRT obowiązujące od dnia 15 grudnia 2013 r.

Dodatek nr	Obowiązuje od

Zarządzający SCIC-NRT: DB Fernverkehr AG
Stephensonstr.1
D-60326 Frankfurt (Main)

Polską wersję SCIC-NRT opracowuje:
„PKP Intercity” S.A.
ul. Żelazna 59a
00-848 Warszawa
Biuro Strategii i Produktu
tel. + 48 22 47 42 569
fax.+ 48 22 47 42 751

Niniejszy dokument stanowi uzupełnienie Ogólnych warunków przewozu osób kolejami (GCC-CIV/PRR - patrz Załącznik 2) opracowanych przez Międzynarodowy Komitet Transportu Kolejowego CIT.

SCIC-NRT zawierają wyłącznie postanowienia, które regulują wzajemne relacje pomiędzy podróżnymi i przewoźnikami. Postanowienia regulujące wzajemne stosunki pomiędzy przewoźnikami –uczestnikami SCIC-NRT opublikowane są w odpowiednich Kartach UIC i innych postanowieniach mających charakter przepisów wewnętrznych.

Niniejszy dokument chroniony jest prawami autorskimi. „PKP Intercity” S.A. ma prawo wyłącznego i nieograniczonego dysponowania nim.

Fragmety zapisane kursywą nie stanowią integralnej części międzynarodowych SCIC-NRT, mają jednak charakter obowiązujący przy stosowaniu jego postanowień na PKP oraz przez punkty upoważnione przez PKP do sprzedaży biletów międzynarodowych w ramach taryfy NRT i osoby uprawnione do kontroli dokumentów przewozu.

SPIS TREŚCI

	Słownik terminów (<i>używanych w niniejszych przepisach</i>)	5
1.	Podstawa prawna przewozu	8
1.1	Przewozy międzynarodowe	8
1.2	Przewozy na podstawie biletów wewnętrznych NRT	8
2.	Wdrożenie i publikacja Międzynarodowych szczególnych warunków przewozu	8
3.	Struktura SCIC (uzupełnienie ust. 3.2 GCC-CIV/PRR)	8
4.	Przewoźnicy uczestniczący w SCIC-NRT	9
5.	Wydawanie biletów/dokumentów przewozu	9
5.1	Informacje ogólne	9
5.2	Bilety międzynarodowe NRT	9
5.3	Bilety wewnętrzne NRT	10
6.	Zakup biletów	10
6.1	Przedsprzedaż	10
6.2	Oferty dostępne tylko w określonych kanałach dystrybucji	10
6.3	Sprzedaż online	10
7.	Termin ważności biletów	11
8.	Rezerwowanie i przydzielanie miejsc (uzupełnienie ust. 4.1.4 GCC-CIV/PRR)	12
8.1	Opłata za zarezerwowanie miejsca	12
8.2	Zasady postępowania związane z rezerwowaniem miejsc	12
8.3	Przyjęcie dokumentu rezerwacyjnego z powrotem, jego wymiana i zwrot	13
9.	Korzystanie z biletów (uzupełnienie ust. 5.2.5 GCC-CIV/PRR)	13
10.	Przerwy w podróży (uzupełnienie ust. 5.2.4 GCC-CIV/PRR)	14
11.	Zmiana umowy przewozu	14
11.1	Zmiana drogi przewozu	14
11.2	Przejęcie do klasy wyższej lub do pociągu wyższej kategorii	14
11.3	Zmiana przewoźnika	15
12.	Oferty/ <i>ulgi</i>	16
12.1	Obliczanie opłat	16
12.2	Opłaty dodatkowe	17
12.3	Ulgi dla dzieci	17
12.4	Przejazdy grupowe	19
12.5	Pociągi nadzwyczajne, wagony specjalne	23
12.6	RAILPLUS	25
12.7	Key Account Ticket (KAT)	30
12.8	Przewozy wojskowych (KAT-MIL)	31
13.	Przyjęcie biletu z powrotem, wymiana i zwrot należności za bilet (uzupełnienie ust. 4.2.4 GCC-CIV/PRR)	33
13.1	Przyjęcie biletu z powrotem	33
13.2	Wymiana biletu	33
13.3	Zwrot należności za bilet	34
14.	Szczególne warunki przewozu bagażu podręcznego (uzupełnienie ust. 6.1 GCC-CIV/PRR)	35
15.	Przewóz rowerów pod nadzorem podróżnego (uzupełnienie ust. 6.5 GCC-CIV/PRR)	35
15.1	Dokumenty na przewóz roweru w pociągu	35
15.2	Warunki, jakim podlega przewóz roweru pod nadzorem podróżnego	35
15.3	Załadunek i wyładunek roweru	36
15.4	Postanowienia dotyczące formalności celnych	36
15.5	Opłata za przewóz roweru	36
15.6	Zwrot należności za bilet wydany na przewóz roweru	36
15.7	Odpowiedzialność w przypadku przewozu roweru pod nadzorem podróżnego	36
15.8	Przewoźnicy uczestniczący w ofercie, postanowienia szczególne	36
16.	Przewóz psów i innych małych zwierząt domowych	37
16.1	Warunki przewozu	37

16.2	Oplata	38
17.	Szczególne warunki przewozu osób niepełnosprawnych i o ograniczonej sprawności ruchowej – uzupełnienie ust.5.1.7 GCC-CIV/PRR)	38
17.1	Przewóz osób niewidomych i ich przewodników (uzupełnienie ust. 7.2 GCC-CIV/PRR)	38
17.2	Przewóz osób poruszających się na wózkach inwalidzkich i ich opiekunów	41
17.3	Przewóz innych osób niepełnosprawnych	43
17.4	Sprzęt osób niepełnosprawnych	43
18.	Przesyłki bagażowe (uzupełnienie ust. 6 GCC-CIV/PRR)	43
19.	Odwołania i opóźnienia pociągów (uzupełnienie ust. 9 i 10 GCC-CIV/PRR)	43

Załączniki

Załącznik 1	Wykaz przewoźników stosujących SCIC-NRT i adresy ich służb odpowiedzialnych za kontakty z klientami – wykaz adresów dostępny jest także na stronie internetowej www.cit-rail.org/Direct Links, Adressbuecher, Personenverkehr
Załącznik 2	Ogólne warunki przewozu osób kolejami (GCC–CIV/PRR) – tekst GCC w językach angielskim, niemieckim i francuskim dostępny jest także na stronie internetowej : www.cit-rail.org/Personenverkehr , Produkte des CIT, Dateien, GCC-CIV/PRR
Załącznik 3	Wykaz zwolnień ze stosowania PRR – <i>ze względu na częste zmiany i aktualizacje, dostępny jest tylko na stronach internetowych :</i> <ul style="list-style-type: none"> • w językach angielskim, niemieckim i francuskim - na stronie www.cit-rail.org/Eisenbahntransportrecht, EU - Transportrecht, <i>Dateien, List of exemption to PRR (przy użyciu hasła dostępu, możliwego do uzyskania pod adresem info@cit-rail.org),</i> • w języku polskim – na stronach internetowych: www.intercity.pl, www.przewozyregionalne.pl; www.mazowieckie.com.pl (dotyczy tylko zwolnień uzyskanych przez polskich przewoźników)
Załącznik 4	<i>SCIC-NRT- dodatkowe warunki obowiązujące na PKP (SCIC-NRT/PKP) – informacja przeznaczona dla obcych przewoźników i ich pasażerów</i>

SŁOWNIK TERMINÓW I SKRÓTÓW (używanych w niniejszych przepisach)

Pojęcie definiowane/skrót	
Aglomeracja	Miejscowość, miasto lub skupisko sąsiadujących ze sobą miast, (stanowiących wspólny organizm), na terenie którego znajduje się kilka stacji kolejowych. Stacje te mogą być połączone między sobą albo jedną wspólną infrastrukturą kolejową albo – dodatkowo - za pomocą innych środków transportu publicznego
Bilet bezpośredni	Pojęcie użyte w PRR: „bilet bezpośredni oznacza bilet lub bilety będące dowodem zawarcia umowy przewozu dotyczącej wykonania następujących po sobie połączeń kolejowych obsługiwanych przez jedno lub kilka przedsiębiorstw kolejowych”
Bilet kontrolny (dla uczestnika przejazdu grupowego)	Bilet lub kupon kontrolny wystawiany uczestnikom przejazdu grupowego
Bilet międzynarodowy NRT = międzynarodowy dokument przewozu NRT (w niniejszych przepisach terminy te używane są zamiennie)	Bilet na przejazd wystawiony w relacji złożonej z łączących się ze sobą odcinków, położonych w co najmniej dwóch krajach, ewentualnie w relacji od punktu granicznego (stacji granicznej) do miejsca przeznaczenia położonego w jednym z krajów uczestniczących w SCIC-NRT. Bilety międzynarodowe NRT mogą łączyć się z biletami wewnętrznymi NRT (lub krajowymi), wystawionymi na dojazd do stacji początkowej wskazanej na bilecie międzynarodowym lub na dalszy przejazd - od stacji przeznaczenia wskazanej na tym bilecie
Bilet wewnętrzny NRT =wewnętrzny dokument przewozu	Bilet na przejazd wystawiony przez przedsiębiorstwo wydania w relacjach między miejscowościami położonymi na terenie jednego kraju, nie będącego krajem wydania biletu (w przeciwieństwie do biletu „krajowego” tj. wystawionego na przejazd na terenie „własnego” kraju)
Bilet zastępczy = zastępczy dokument przewozu	Bilet na przejazd wydany przez obsługę pociągu, personel TCO lub punkt odprawy podróżnych, w zamian za bilet zatrzymany np. w celach kontrolnych
Biuro podróży	Upoważniony przez przewoźnika punkt sprzedaży podróżnym biletów kolejowych
CIT	Międzynarodowy Komitet Transportu Kolejowego (Comité international des Transports ferroviaires) z siedzibą w Bernie
Dokument rezerwacyjny	Dokument potwierdzający rezerwację miejsca. Dokument rezerwacyjny nie jest biletem na przejazd, z wyjątkiem przypadku „biletów zawierających obowiązkową rezerwację miejsca”, czyli IRT
e-bilet	Dokument przewozu składający się z zapisów w postaci danych elektronicznych, które mogą być przekształcone w czytelne znaki pisma.
GCC-CIV/PRR	Ogólne warunki przewozu osób kolejami - przepisy umowne opracowane przez Międzynarodowy Komitet Transportu Kolejowego (CIT) stosowane przez przewoźników w komunikacji krajowej i/lub międzynarodowej. Na PKP GCC-CIV/PRR stosowane są w odniesieniu do przejazdów w komunikacji międzynarodowej. Skrót pochodzi od francuskojęzycznego tytułu przepisów: “Conditions générales de transport pour le transport ferroviaire des voyageurs”
IRT (bilet IRT)	Bilet zawierający obowiązkową rezerwację miejsca (skrót od angielskojęzycznej nazwy: „Integrated Reservation Ticket”), (= bilet z opłatą globalną). Bilety takie mogą być wystawiane jako bilety międzynarodowe lub wewnętrzne
IRTHP	Bilet wystawiony przez Internet i wydrukowany przez podróżnego na papierze formatu A-4. Jeden z rodzajów e-biletów. Skrót pochodzi od angielskojęzycznego tytułu Karty UIC: „International Rail Ticket for Home Printing”

Kasa PKP	<i>Kasa biletowa „PKP Intercity” S.A. lub podmiotu upoważnionego przez „PKP Intercity” S.A. do sprzedaży biletów międzynarodowych</i>
Kwit na dopłatę	Dokument stanowiący uzupełnienie biletu na przejazd, zawierający informacje o zmianie klasy, drogi przewozu, przewoźnika, dopłacie i/lub „opłacie za wejście”
Miejscowość (miejsce) wyjazdu/przeznaczenia	Stacja kolejowa, dworzec autobusowy lub port, na terenie którego znajduje się przystanek kolejowy lub autobusowy. Jako miejscowość wyjazdu/przeznaczenia może być określona miejscowość (stacja kolejowa, autobusowa lub port), a także określony rejon (strefa), kraj lub punkt graniczny/stacja graniczna
NRT (<i>bilet NRT</i>)	Bilet nie zawierający obowiązkowej rezerwacji miejsca (skrót od angielskojęzycznej nazwy „ <i>Non integrated Reservation Tickets</i> ”). Bilety takie, których użycie nie wymaga obowiązkowej rezerwacji miejsca, mogą być wystawiane jako bilety międzynarodowe lub wewnętrzne
Odcinek wewnętrzny	Odcinek drogi przewozu położony na terenie jednego kraju
Opłata normalna	Pełna opłata (bez żadnej ulgi) za przejazd <i>wg taryfy NRT</i>
Pociągi-autokuszetki	Pociągi przeznaczone do przewozu samochodów osobowych i osób, zestawione z wagonów z miejscami do leżenia i z wagonów-platform do przewozu samochodów – <i>oferta nie dotyczy PKP</i>
PNR	Passenger Name Record – rekord zawierający wszystkie dane dotyczące planu podróży danego pasażera (<i>nie dotyczy PKP</i>)
PRR	<i>Międzynarodowy skrót używany dla określenia</i> Rozporządzenia (WE) Nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym
PU CIV - Przepisy ujednolicone CIV	Przepisy ujednolicone o umowie międzynarodowego przewozu osób kolejami stanowiące Załącznik A do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF) – <i>skrót CIV pochodzi od francuskojęzycznego tytułu Załącznika A do Konwencji COTIF: „Convention relative aux transports internationaux ferroviaires (COTIF) – Règles uniformes concernant le contrat de transport international ferroviaire des voyageurs”</i>
Przewoźnik (=przewoźnik umowny w rozumieniu PU CIV)	Przewoźnik (przedsiębiorstwo kolejowe), z którym podróżny zawarł umowę przewozu, zgodnie z PU CIV albo „kolejny przewoźnik” ponoszący odpowiedzialność na podstawie tej umowy
Przewoźnik kolejny = kolejny przewoźnik, w rozumieniu PU CIV	Każdy z przewoźników wykonujący umowę przewozu osób i ponoszący odpowiedzialność za wykonanie tej umowy. Kolejni przewoźnicy oznaczeni są na bilecie za pomocą kodu
Przewoźnik podwykonawca	Przewoźnik, który nie zawarł z podróżnym umowy przewozu, lecz któremu przewoźnik umowny powierzył w całości lub części rzeczywiste wykonanie przewozu (art. 3b) CIV)
Przedsiębiorstwo wydania biletu	Przedsiębiorstwo, które w swoim imieniu albo na wniosek obcego przewoźnika zawarło z podróżnym umowę przewozu, wystawia dokument przewozu i przyjmuje opłatę za przejazd. Przedsiębiorstwo wydania biletu oznaczone jest na nim za pomocą kodu UIC, logo lub innego symbolu
RPO-IC	Regulamin przewozu osób, rzeczy i zwierząt przez Spółkę PKP Intercity (RPO-IC).
RPR	Regulamin spółki Przewozy Regionalne sp. z o.o.
RKM	Regulamin spółki „Koleje Mazowieckie”
RPT (<i>bilet RPT</i>)	Bilet typu „Pass” (<i>np. Interrail, Eurail</i>) ; skrót od angielskojęzycznej nazwy „Rail Pass Ticket”
SCIC	Międzynarodowe szczególne warunki przewozu – warunki umowne, stosowane przez przewoźników w różnych rodzajach komunikacji (<i>np. pociągi nocne</i>) i w ramach różnych związków ofertowych (<i>np. Interrail</i>),

	w uzupełnieniu „Ogólnych warunków przewozu osób kolejami (GCC-CIV/PRR)”; skrót SCIC pochodzi od angielskojęzycznej nazwy: „Special Conditions of International Carriage”
SCIC-AT	Międzynarodowe szczególne warunki przewozu stosowane do przejazdów w pociągach-autokuszetkach AT- skrót pochodzi od francuskojęzycznej nazwy oferty „Trains-Auto (accompagnés)”
SCIC-IRT	Międzynarodowe szczególne warunki przewozu stosowane do przejazdów na podstawie biletów zawierających obowiązkową rezerwację miejsca (przepisy w przygotowaniu)
SCIC-NRT	Międzynarodowe szczególne warunki przewozu stosowane do przejazdów na podstawie biletów nie zawierających obowiązkowej rezerwacji miejsca
SCIC-NT	Międzynarodowe szczególne warunki przewozu „Pociągi nocne/Night Trains” (SCIC-NT)
SCIC-RPT	Międzynarodowe szczególne warunki przewozu stosowane do przejazdów na podstawie biletów typu „Pass”
SCIC-TWZ	Międzynarodowe szczególne warunki przewozu taryfy Wschód-Zachód
Sprzedaż/zakup [dokumentu przewozu/biletu] online/przez internet	Zamówienie dokumentu przewozu w trybie online/przez internet albo zakup biletu wraz z dokonaniem płatności w trybie online/przez internet i samodzielne wydrukowanie biletu
Taryfy/opłaty IRT	Przepisy i taryfy, na podstawie których wystawiane są bilety IRT/ z opłatami IRT
TCO (Organ kontroli biletów)	Organ odpowiedzialny za kontrolę dokumentów przewozu i/lub za przyznawanie certyfikatów bezpieczeństwa w przypadku biletów IRTHP; skrót od angielskojęzycznej nazwy „Ticket Control Organisation”
TP-IC	Taryfa Przewozowa Spółki „PKP Intercity” S.A.
TPR	Taryfa przewozowa spółki Przewozy Regionalne sp. z o.o.
TP-KM	Taryfa Przewozowa spółki Koleje Mazowieckie
UIC	Międzynarodowy Związek Kolei (skrót od francuskojęzycznej nazwy „Union Internationale des chemins de fer”)
Umowa przewozu	Umowa, której przedmiotem jest przewóz podróżnego z miejscowości wyjazdu do miejscowości przeznaczenia, w ramach możliwości ustalonych przez przewoźników. Kilka biletów wystawionych w tym samym czasie i miejscu na tę samą podróż stanowi jedną umowę przewozu, o ile zostały one wystawione jako bilet bezpośredni i o ile przewidują to jednoznacznie szczególne warunki przewozu danego przewoźnika
Zamienne drogi przewozu	Różne drogi przewozu („via”) dla relacji od danej (tej samej) miejscowości wyjazdu do danej (tej samej) miejscowości przeznaczenia, wskazane na bilecie. Zmiana w trakcie przejazdu, jednej drogi przewozu na inną nie jest dopuszczalna.

Wprowadzenie

Niniejsze przepisy SCIC-NRT mają zastosowanie do przejazdów w komunikacji CIV na podstawie biletów NRT wystawianych przez „PKP Intercity” S.A. lub podmiot upoważniony przez „PKP Intercity” S.A. do sprzedaży biletów międzynarodowych, a także obcych przewoźników uczestniczących w NRT. Używane w tekście określenie „na PKP” odnosi się do polskich przewoźników honorujących bilety NRT tj. „PKP Intercity” S.A., „Przewozy Regionalne” sp. z o.o. i „Koleje Mazowieckie - KM”, sp. z o.o. Analogicznie, w odniesieniu do przejazdów na podstawie biletów wystawianych przez obce

przedsiębiorstwa przewozowe, dodatkowo mogą mieć zastosowanie szczególne warunki przewozu stosowane przez tych przewoźników.

1. Podstawa prawna przewozu

1.1. Przewozy międzynarodowe (z przekraczaniem granicy) podlegają:

- postanowieniom „Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF)” z dnia 9 maja 1980 r. w brzmieniu przyjętym „Protokołem z dnia 3 czerwca 1999 r., a w szczególności „Przepisom ujednoczonym o umowie międzynarodowego przewozu osób kolejami” (CIV), zwanymi dalej PU CIV, stanowiącym Załącznik A do Konwencji,
- przepisom „Rozporządzenia (WE) Nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady, z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym”, zwanym dalej PRR wraz z PU CIV w formie, w jakiej zostały one opublikowane jako Załącznik 1 do PRR – i w zakresie, w jakim przepisy te mają zastosowanie w poszczególnych krajach i w odniesieniu do poszczególnych przewozów,
- „Ogólnym warunkom przewozu osób kolejami - GCC-CIV/PRR” - patrz Załącznik nr 2,
- Niniejszym „Międzynarodowym szczególnym warunkom przewozu” (SCIC-NRT),
- specjalnym warunkom przewozu poszczególnych przewoźników (w tym wspólnym przepisom stosowanym przez przewoźników użytkujących różne środki transportu w ramach tzw. „taryf związkowych”),
- przepisom prawnym, którym podlega przewoźnik morski, jak również szczególnym warunkom ustalonym przez tego przewoźnika – w odniesieniu do odcinków morskich w ramach przewozów kombinowanych kolejowo-morskich,
- przepisom „Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r., dotyczącego praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym” - w przypadku przejazdów międzynarodowych, których część lub całość realizowana jest autobusem IC – w odniesieniu do tej części przejazdu, która wykonywana jest autobusem. SCIC-NRT stosowane są w ich uzupełnieniu, o ile zawierają postanowienia korzystniejsze dla podróżnego [niż przepisy w/w Rozporządzenia]

1.2. Przewozy na podstawie biletów wewnętrznych NRT podlegają:

- postanowieniom PRR, wraz z postanowieniami PU CIV w brzmieniu, w jakim przepisy te zostały opublikowane w Załączniku 1 do PRR – o ile mają one zastosowanie w danym kraju i w odniesieniu do danej usługi przewozu,
- przepisom prawa krajowego (danego kraju),
- postanowieniom GCC-CIV/PRR, w zakresie w jakim zostały przyjęte do stosowania przez poszczególnych przewoźników,
- postanowieniom niniejszych SCIC-NRT i ewentualnie - w ich uzupełnieniu – przepisom krajowym, stosowanym w odniesieniu do odcinków wewnętrznych danego przewoźnika. W przypadku odmiennych regulacji przewidzianych w SCIC-NRT i w ww. przepisach krajowych, w odniesieniu do biletów wewnętrznych (NRT) pierwszeństwo mają SCIC-NRT.

2. Wdrożenie i publikacja Międzynarodowych szczególnych warunków przewozu

Publikacja SCIC, zmiany i uzupełnienia do nich, a także ich odwołanie odbywają się zgodnie z postanowieniami przepisów krajowych, którym podlegają poszczególni przewoźnicy.

Na PKP, SCIC są dostępne na stronie internetowej www.intercity.pl, a także udostępniane do wglądu, na życzenie podróżnego, w kasach prowadzących sprzedaż biletów międzynarodowych.

3. Struktura SCIC (uzupełnienie ust. 3.2 GCC-CIV/PRR)

Międzynarodowe szczególne warunki przewozu (SCIC) składają się z niniejszych ogólnych przepisów SCIC-NRT oraz w ich uzupełnieniu, z warunków odnoszących się do określonych pociągów lub ofert, przyjętych przez poszczególnych przewoźników.

SCIC-NRT/PKP (dodatkowe warunki obowiązujące na PKP – informacja przeznaczona dla obcych przewoźników), udostępnione obcym przewoźnikom stanowią Załącznik nr 4 do niniejszych przepisów.

4. Wykaz przewoźników uczestniczących w SCIC-NRT

Wykaz tych przewoźników wraz z ich kodami i adresami służb odpowiedzialnych za kontakty z klientami zawiera Załącznik nr 1. *Uwaga, niektórzy przewoźnicy (np. Trenitalia, SJ, RENFE) sprzedają bilety wg taryfy NRT, sami jednak biletów takich nie honorują, stosując inny system taryfowy).*

5. Wydawanie biletów/dokumentów przewozu (uzupełnienie ust. 4.1 GCC-CIV/PRR)

5.1 Informacje ogólne

Bilety na przejazd/przewóz wydawane są:

- podróżnym indywidualnym,
- grupom podróżnych,
- na przewóz psa,
- na przewóz rowerów pod nadzorem podróżnego.

Zasadniczo każdemu podróżnemu wydaje się oddzielny dokument przewozu.

Jeden dokument przewozu może być wystawiony dla kilku wspólnie podróżujących osób (podróżnych indywidualnych), chyba że wykluczają to szczególne warunki przewozu danego przewoźnika. Liczba wspólnie podróżujących osób musi być wpisana na dokumencie przewozu.

Dla grupy podróżnych może być wydany:

- jeden [wspólny] bilet grupowy wraz z biletami kontrolnymi dla każdego uczestnika grupy, z wyjątkiem jej przewodnika ALBO;
- odrębny bilet dla każdego uczestnika grupy.

W zależności od oferty i/lub kanału dystrybucji, dokumenty przewozu mogą być wydawane jako imienne lub na okaziciela.

Bilety NRT, wystawiane są – w zależności od szczególnych warunków przewozu danego przewoźnika – jako dokumenty imienne albo na okaziciela.

Dokumenty przewozu na przejazd „tam i z powrotem”, mogą być wystawiane:

- tą samą drogą przewozu w kierunku „tam” i „z powrotem”,
- różnymi drogami przewozu - w kierunku „tam” i „z powrotem”,
- na przejazd „z powrotem” rozpoczynający się od miejscowości wyjazdu innej niż miejscowość przeznaczenia w kierunku „tam”,
- na przejazd „z powrotem” do miejscowości przeznaczenia innej niż miejscowość wyjazdu w kierunku „tam”.

[Na podstawie niniejszych przepisów] wystawiane są dokumenty przewozu NRT międzynarodowe i/lub „wewnętrzne”.

5.2 Bilety międzynarodowe NRT wystawiane są:

- od miejscowości wyjazdu położonej w kraju wydania biletu do miejscowości przeznaczenia znajdującej się za granicą,
- od miejscowości wyjazdu położonej za granicą do miejscowości przeznaczenia znajdującej się w kraju wydania biletu,
- od punktu granicznego (stacji granicznej), przewidzianego dla międzynarodowej komunikacji pasażerskiej, do którego podróżny posiada już jeden lub kilka biletów krajowych przedsiębiorstwa wydania biletu – do miejscowości przeznaczenia znajdującej się za granicą,
- od punktu granicznego (stacji granicznej), przewidzianego dla międzynarodowej komunikacji pasażerskiej, do którego podróżny posiada już jeden lub kilka biletów krajowych przedsiębiorstwa innego niż przedsiębiorstwo wydania biletu, do miejscowości przeznaczenia

- znajdującej się w kraju,
- od miejscowości wyjazdu położonej za granicą do punktu granicznego (stacji granicznej), przewidzianego dla międzynarodowej komunikacji pasażerskiej, od którego podróżny posiada już jeden lub kilka biletów krajowych przedsiębiorstwa wydania biletu,
 - od miejscowości wyjazdu położonej w kraju wydania biletu do punktu granicznego (stacji granicznej), przewidzianego dla międzynarodowej komunikacji pasażerskiej, od którego podróżny posiada już jeden lub kilka biletów krajowych przedsiębiorstwa innego niż przedsiębiorstwo wydania biletu,
 - od miejscowości wyjazdu położonej za granicą, przewidzianej dla międzynarodowej komunikacji pasażerskiej do miejscowości przeznaczenia [przewidzianej dla międzynarodowej komunikacji pasażerskiej], położonej za granicą, ale w innym kraju.

W przypadkach, o których mowa w tiret 3-6, wydany wcześniej dokument przewozu musi być okazany w kasie biletowej, podczas zakupu biletu.

5.3 Bilety wewnętrzne NRT

wystawiane są od i do miejscowości położonych na terenie jednego kraju, nie będącego krajem wydania biletu, o ile dane połączenie nie stanowi części relacji międzynarodowej.

6. Zakup biletów

6.1 Przedsprzedaż

Dokumenty przewozu mogą być wystawiane najwcześniej na dwa miesiące¹⁾ przed pierwszym dniem ich ważności. Termin ten może być wydłużony do sześciu miesięcy, np. w celu umożliwienia klientowi zarezerwowania miejsca.

W wyjątkowych przypadkach, np. w okresie zmiany *lub korekty* rozkładu jazdy, a także w ramach niektórych ofert, termin przedsprzedaży może być skrócony.

Dla niektórych ofert i/lub niektórych połączeń może być przewidziany określony termin złożenia zamówienia lub termin dokonania zakupu dokumentu przewozu.

6.2 Oferty dostępne tylko w określonych kanałach dystrybucji

Dla ofert dostępnych tylko w określonych kanałach dystrybucji mogą obowiązywać odrębne warunki korzystania.

6.3 Sprzedaż online

O ile dany przewoźnik prowadzi sprzedaż biletów online, zastosowanie mają poniższe warunki.

6.3.1 Sprzedaż online odbywa się przez Internet, może być jednak prowadzona także w punktach sprzedaży przewoźnika lub przez uprawnione biura podróży.

6.3.2 Bilety online w postaci papierowej (*IRTHP*) muszą zawierać certyfikat bezpieczeństwa.

6.3.3 E-bilety składające się z samych danych elektronicznych mogą mieć postać:

- danych elektronicznych zapisanych na urządzeniach z czipem lub innych nośnikach danych będących w posiadaniu podróżnego,
- oznaczenia „Passenger Name Record” (PNR) w formie papierowej lub elektronicznej.

6.3.4 Przy zamawianiu biletu przez Internet bezpośrednio przez podróżnego, należność za bilet opłacana jest także przez Internet (online) – np. za pomocą karty debetowej, karty EC, karty PostFinance lub karty kredytowej, np. Visa, Eurocard, Amexco itp.

¹⁾ Na PKP termin ten wynosi 60 dni

- 6.3.5** Jeżeli bilety online wystawiane są w punktach sprzedaży przewoźnika lub przez uprawnione biura podróży, zastosowanie mają przepisy obowiązujące dany punkt sprzedaży.
- 6.3.6** Bilety online: papierowe i e-bilety wystawiane są jako dokumenty imienne. Przypisanie biletu konkretnej osobie możliwe jest poprzez elektroniczne powiązanie danych personalnych klienta z danymi wpisanymi na legitymacji uprawniającej do ulgi, na karcie obciążeniowej lub kredytowej, ewentualnie na dokumencie ze zdjęciem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości.
- 6.3.7** Przy dokonywaniu płatności za bilet online, podróżny przekazuje przedsiębiorstwu wydania biletu co najmniej następujące dane:
- nazwisko i imię,
 - adres e-mail,
 - dane dotyczące płatności (np. rodzaj karty płatniczej, numer konta, kod banku, IBAN, BIC, itd.).
- 6.3.8** Oferty dostępne w systemie sprzedaży online poszczególnych przewoźników a także dotyczące ich warunki korzystania wskazane są w szczególnych warunkach przewozu tych przewoźników.
- 6.3.9** Bilety papierowe online i e-bilety, nie mogą być przekazywane do użytkowania osobom trzecim. Są one ważne tylko w połączeniu z dokumentem płatniczym, którego dane zostały przekazane przy rezerwacji w celu identyfikacji klienta lub za okazaniem dokumentu ze zdjęciem umożliwiającego stwierdzenie tożsamości. Podróżny, którego dane zostały wpisane na dokumencie przewozu online musi być jednocześnie osobą wskazaną na ww. dokumencie płatniczym lub dokumencie tożsamości.
- 6.3.10** W zakresie dokonywania płatności za bilet online obowiązują procedury dopuszczone przez przedsiębiorstwo wydania biletu.
- 6.3.11** Dla dzieci podróżujących samodzielnie bilety online: papierowe i e-bilety wystawiane są na warunkach, jakie przewoźnik przekazał do stosowania jednostce wystawiającej bilet.
- 6.3.12** Wymiana, przyjęcie biletu z powrotem i zwrot należności za bilet (uzupełnienie ust. 4.2.4 GCC-CIV/PRR).

Wymiana, przyjęcie biletu z powrotem, zwrot należności za bilety online: papierowe i e-bilety odbywają się przez portal Internetowy ewentualnie za pośrednictwem przewoźnika, który wystawił bilet.

Przy przeprowadzaniu ww. operacji mają zastosowanie szczególne warunki przewozu właściwych przewoźników.

7. Termin ważności biletów

Bilety międzynarodowe i wewnętrzne NRT ważne są zasadniczo przez 15 dni, licząc od pierwszego dnia ich terminu ważności (np. pierwszy dzień ważności: 01.04, ostatni dzień ważności: 15.04).

Przewoźnicy mogą ustalić w swoich szczególnych warunkach przewozu krótszy lub dłuższy termin ważności tych biletów, obowiązujący np. w określonej komunikacji lub dla określonej oferty.

Przy odprawie na PKP obowiązują następujące zasady dotyczące terminu ważności biletu:

- 1) *bilety NRT, zarówno na przejazd „tam” jak i „tam i z powrotem” wystawione dla:*
 - a) *podróżnych indywidualnych (dorosłych),*
 - b) *dzieci (zgodnie z granicami wieku dzieci uwzględnionymi w ust. 12.3. 12.3.1 i 12.3.2),*
 - c) *osób korzystających z oferty RAILPLUS,*
 - d) *osób niewidomych i ich przewodników,*
 - e) *grup podróżnych*

- 2) bilety NRT zarówno na przejazd „tam” jak i „tam i z powrotem” wystawione na przewóz:
a) psa, przewożonego na zasadach określonych w ust. 16.1.2 i 16.2.2,
b) roweru pod nadzorem podróżnego,

Termin ważności biletu rozpoczyna się od daty wskazanej na bilecie [jako pierwszy dzień ważności].

Pierwszy dzień ważności wliczony jest do ogólnego terminu ważności biletu jako pełny dzień. Podróżny może rozpocząć podróż w dowolnym dniu w ramach terminu ważności biletu i musi ją zakończyć najpóźniej pociągiem, który zgodnie z obowiązującym rozkładem jazdy przyjeżdża do miejsca przeznaczenia w ostatnim dniu ważności biletu, najpóźniej o godzinie 24.00.

Termin ważności biletu może być bezpłatnie przedłużony, jeżeli dokument ten nie mógł być wykorzystany w przewidzianym terminie ważności, z istotnych przyczyn (choroba, poważny wypadek itp.). W takim przypadku obowiązują warunki stosowane przez przewoźnika, do którego złożono wniosek o przedłużenie terminu ważności biletu.

Bilety wystawiane według ofert zakładających powiązanie z konkretnym pociągiem ważne są tylko na przejazd w dniu i pociągu na nim wskazanym.

8. Rezerwowanie i przydzielanie miejsc (uzupełnienie ust. 4.1.4 GCC-CIV/PRR)

Poprzez dokonanie rezerwacji, podróżnemu gwarantuje się możliwość zajęcia określonego miejsca w pociągu.

Szczególne warunki przewozu danego przewoźnika określają, na jakich zasadach rezerwowanie miejsc do siedzenia jest możliwe lub czy jest ono obowiązkowe oraz na jakich zasadach wystawiane są dokumenty rezerwacyjne. Pociągi z obowiązkową rezerwacją miejsc są oznaczone w rozkładzie jazdy.

Informację o kategoriach pociągów objętych rezerwacją miejsc do siedzenia na odcinkach PKP oraz zasadach rezerwowania tych miejsc zawiera Załącznik nr 4.

Wnioski o zarezerwowanie miejsca mogą być składane najwcześniej na 6 miesięcy przed rozpoczęciem podróży. *Na PKP termin ten wynosi 60 dni, w szczególnych przypadkach, np. w okresie zmiany lub korekty rozkładu jazdy, a także w ramach niektórych ofert, może on być skrócony.*

Przydzielanie miejsc odbywa się na warunkach określonych przez przewoźników.

Warunki rezerwowania miejsc sypialnych, do leżenia [ewentualnie także do siedzenia] w pociągach nocnych, zawarte są w postanowieniach SCIC-NT, a warunki rezerwowania miejsc w pociągach-autokuszetkach - w postanowieniach SCIC-AT.

8.1 Opłata za zarezerwowanie miejsca

Za każdą usługę zarezerwowania miejsca, przewoźnik może pobrać opłatę. Opłata ta może być uzależniona od klasy wagonu, kategorii pociągu/rodzaju wagonu, miejsca lub kanału dystrybucji.

Na PKP, przy przejazdach w komunikacji międzynarodowej, zarówno podróżni indywidualni (w tym osoby niewidome i przewodnicy tych osób, dzieci korzystające z ulgi na przejazd, a także dzieci w wieku poniżej 4 lat, dla których żąda się oddzielnego miejsca), jak i poszczególni uczestnicy przejazdu grupowego uiszczają pełną opłatę za zarezerwowanie miejsca, obowiązującą w danym pociągu/wagonie.

Zasady rezerwowania miejsc na przejazd w komunikacji krajowej PKP określone są w Załączniku nr 4, a wysokość opłat za miejsca sypialne i do leżenia w komunikacji międzynarodowej – w SCIC-NT (PKP nie uczestniczy w ofercie „pociągi-autokuszetki”).

W zakresie zajmowania całego przedziału do wyłącznej dyspozycji podróżnego/podróżnych, zastosowanie mają postanowienia ust. 12.2.

8.2 Zasady postępowania związane z rezerwowaniem miejsc

Na dowód zarezerwowania miejsca wystawiany jest dokument rezerwacyjny.

Dokument rezerwacyjny ważny jest tylko łącznie z biletem na przejazd - w dniu, pociągu, wagonie i na miejscu wskazanym w tym dokumencie. Przewoźnicy mogą żądać, aby dokument rezerwacyjny był zakupiony łącznie z biletem na przejazd.

Przy przydzielaniu miejsc do siedzenia zastosowanie mają przepisy obowiązujące u poszczególnych przewoźników.

W pociągach z obowiązkową rezerwacją miejsc, personel może przyjąć do przewozu podróżnych nie posiadających dokumentu rezerwacyjnego, o ile w danym pociągu dostępne są wolne miejsca.

W szczególnych przypadkach, personel pociągu może wskazać podróżnemu do zajęcia miejsce inne niż określone w dokumencie rezerwacyjnym.

Na PKP (ma to miejsce w sytuacjach szczególnych spowodowanych np. nie włączeniem lub wyłączeniem do/z pociągu wagonu danej kategorii (z przyczyn technicznych) lub usterką techniczną uniemożliwiającą korzystanie z danego wagonu (awaria ogrzewania, brak oświetlenia itp.) zastosowanie mają wówczas postanowienia RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM.

Zarezerwowane miejsce powinno być zajęte najpóźniej do 15 minut po odjeździe pociągu ze stacji wskazanej na dokumencie rezerwacyjnym – w przeciwnym wypadku podróżny traci prawo do zajmowania tego miejsca (*na PKP obowiązują w tym zakresie postanowienia RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM*).

Podróżny może zaznaczyć miejsce jako zajęte przez siebie. Podróżny, który opuszcza swoje miejsce nie zaznaczywszy go uprzednio w widoczny sposób, traci prawo do jego zajmowania.

8.3 Przyjęcie dokumentu rezerwacyjnego z powrotem, jego wymiana i zwrot

Podróżny, który nie skorzysta z zarezerwowanego miejsca, powinien zwrócić dokument rezerwacyjny przed odjazdem pociągu *wskazanego na tym dokumencie. Na PKP dokument rezerwacyjny należy zwrócić w kasie prowadzącej sprzedaż tego rodzaju dokumentów. Opłata za zarezerwowanie miejsca do siedzenia nie podlega zwrotowi (na PKP dotyczy to miejsc do siedzenia w komunikacji międzynarodowej).*

Wymiana dokumentów rezerwacyjnych na miejsca do siedzenia jest zasadniczo wykluczona.

Na PKP wymiana dokumentu rezerwacyjnego w komunikacji międzynarodowej na życzenie podróżnego wiąże się z koniecznością ponownego uiszczenia opłaty za zarezerwowanie miejsca. Bezpłatnej wymiany lub zwrotu należności za niewykorzystany dokument rezerwacyjny w komunikacji międzynarodowej dokonuje się wyłącznie w sytuacjach, gdy podróżny nie mógł skorzystać z tego dokumentu z winy przewoźnika np. opóźnienie pociągu, utrata połączenia itp.)

9. Korzystanie z biletów (uzupełnienie ust. 5.2.5 GCC-CIV/PRR)

Za korzystanie z niektórych pociągów (*IC, EIC, ICE, EIP itp.*) lub wagonów (z miejscami sypialnymi, do leżenia, do siedzenia itp.) może być pobrana opłata dodatkowa. *Opłata ta pobierana jest od wszystkich podróżnych w pełnej wysokości, o ile szczególne warunki przewozu danego przewoźnika nie stanowią inaczej.*

Jeżeli dany przewoźnik dopuszcza tzw. zamienne drogi przewozu (*nie dotyczy PKP*), przejazd musi odbyć się w całości jedną z dróg przewozu wskazanych na bilecie.

W trakcie podróży zmiana jednej z dróg przewozu wskazanej na bilecie na inną, nie jest dozwolona.

Bilety NRT: międzynarodowe i wewnętrzne, wystawiane manualnie ważne są tylko wraz z okładką, w której muszą być umieszczone.

Bilety umieszczone w jednej okładce powinny być wykorzystane w kolejności ich ułożenia i w kierunku przejazdu, na jaki zostały wystawione.

W razie biletu wydanego na przejazd „tam i z powrotem”, bilet wystawiony na przejazd w kierunku „tam” traci ważność, jeżeli podróżny rozpoczął przejazd w kierunku „z powrotem”.

Dokumenty przewozu wystawione przez SNCF we Francji lub przez Trenitalia (FS) we Włoszech muszą być skasowane przed rozpoczęciem podróży (*w kasowniku znajdującym się na peronie*)

i wykorzystane odpowiednio na odcinku francuskim lub włoskim – w ciągu 24 godzin od ich skasowania.

10. Przerwy w podróży (uzupełnienie ust. 5.2.4 GCC-CIV/PRR)

W ramach terminu ważności biletu, podróżny zasadniczo ma prawo przerywać podróż dowolną liczbą razy, bez konieczności dokonywania jakichkolwiek formalności.

Dla niektórych ofert mogą być przewidziane wyjątki od tej zasady, określone w szczególnych warunkach przewozu danego przewoźnika.

Dokonanie przerwy w podróży nie skutkuje przedłużeniem terminu ważności dokumentu przewozu. Podróżny, który przerwał podróż, może ją wznowić tylko od miejscowości, na której nastąpiła przerwa lub od miejscowości położonej na tej części drogi, na której przejazd jeszcze się nie odbył.

11. Zmiana umowy przewozu

11.1 Zmiana drogi przewozu

Zasadniczo zmiana drogi przewozu przy przejazdach na podstawie biletów międzynarodowych i biletów wewnętrznych NRT jest dopuszczalna. Przewoźnicy mogą jednak wykluczyć zmianę drogi przewozu w swoich szczególnych warunkach przewozu.

Przy odprawie na PKP:

1) w razie zmiany drogi przewozu na podstawie biletów międzynarodowych NRT (w komunikacji międzynarodowej, z przekroczeniem granicy):

w kasie :

a) jeżeli w wyniku zmiany drogi przewozu przewoźnikowi przysługuje wyższa należność - wystawia się kwit na dopłatę (druk serii H-1394) na przejazd w relacji, w której podróżny zamierza zmienić drogę przewozu i pobiera się różnicę należności między opłatą za przejazd nową drogą a opłatą za przejazd drogą przewozu wskazaną na posiadanym bilecie, z zastosowaniem opłat NRT. Przy ustalaniu wysokości dopłaty uwzględnia się ewentualne ulgi, w tym dla dzieci, zgodnie z postanowieniami ust. 12.3. Wyjątek mogą stanowić ulgi stosowane przez niektórych przewoźników przy wystawianiu biletów „tam i z powrotem” lub biletów według niektórych ofert specjalnych.

W razie zmiany drogi przewozu w relacji „tam i z powrotem”, wystawia się oddzielnie kwit na dopłatę na przejazd w kierunku „tam” i na przejazd w kierunku „z powrotem”,

b) jeżeli w wyniku zmiany drogi przewozu przewoźnikowi przysługuje niższa lub równa należność, podróżnemu wystawia się kwit na dopłatę na nową drogę przewozu, z zerową opłatą.

O zwrot ewentualnie nadpłaconej kwoty podróżny może ubiegać się w drodze reklamacji.

w pociągu:

zmiana drogi przewozu w komunikacji międzynarodowej (z przekroczeniem granicy) na warunkach niniejszych przepisów nie jest dopuszczona – zmiany dokonać można tylko na odcinku PKP, wówczas zastosowanie mają przepisy wewnętrzne, [tj. RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM],

2) w razie zmiany drogi przewozu na podstawie biletów międzynarodowych lub wewnętrznych NRT – przy przejeździe w komunikacji krajowej PKP, zastosowanie mają przepisy wewnętrzne [tj. RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM].

11.2 Przejście do klasy wyższej lub do pociągu wyższej kategorii

Zasadniczo przejście do klasy wyższej lub do pociągu wyższej kategorii przy przejazdach na podstawie biletów międzynarodowych i biletów wewnętrznych NRT jest dopuszczalne.

Przewoźnicy mogą jednak wykluczyć przejście do klasy wyższej lub do pociągu wyższej kategorii w swoich szczególnych warunkach przewozu.

Przy odprawie na PKP:

1) w razie przejścia do klasy wyższej:

a) na podstawie biletów międzynarodowych NRT (w komunikacji międzynarodowej, z przekraczaniem granicy)

w kasie:

wystawia się kwit na dopłatę (na druku serii H-1394) w relacji, w której podróżny zamierza przejść do klasy wyższej i pobiera różnicę należności między opłatą za przejazd w klasie 2 i opłatą za przejazd w klasie 1, z zastosowaniem opłat NRT. Przy ustalaniu opłaty uwzględnia się ewentualne ulgi, w tym dla dzieci – zgodnie z postanowieniami ust. 12.3. Wyjątek mogą stanowić ulgi stosowane przez niektórych przewoźników przy wystawianiu biletów „tam i z powrotem” lub biletów według niektórych ofert specjalnych.

W razie przejścia do klasy wyższej na podstawie biletu wydanego na przejazd „tam i z powrotem”, wystawia się oddzielne kwit na dopłatę na przejazd w kierunku „tam” i na przejazd w kierunku „z powrotem”,

w pociągu:

przejście do klasy wyższej w komunikacji międzynarodowej (z przekroczeniem granicy) na warunkach niniejszych przepisów nie jest dopuszczone; możliwa jest odprawa tylko do stacji granicznej na podstawie przepisów wewnętrznych, [tj. RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM]

b) na podstawie biletów międzynarodowych lub wewnętrznych NRT - przy przejeździe w komunikacji krajowej PKP

Zastosowanie mają przepisy wewnętrzne [tj. RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM].

2) w razie przejścia do pociągu wyższej kategorii

a) na podstawie biletów międzynarodowych NRT (w komunikacji międzynarodowej, z przekraczaniem granicy)

dokonywane jest tylko ewentualnej zmiany rezerwacji miejsca,

b) na podstawie biletów międzynarodowych lub wewnętrznych NRT - przy przejeździe w komunikacji krajowej PKP

zastosowanie mają przepisy wewnętrzne [tj. RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM].

Za przydzielenie nowego miejsca w pociągu wyższej kategorii lub w pociągu innego przewoźnika z przyczyn leżących po stronie przewoźnika, od podróżnego nie pobiera się żadnych dodatkowych opłat.

Jeżeli podróżnemu zostało przydzielone miejsce niższej kategorii i fakt ten personel pociągu poświadczy na bilecie na przejazd, dokumencie rezerwacyjnym lub osobnym poświadczeniu, podróżnemu przysługuje zwrot różnicy należności. Zwrot ten dokonywany jest zgodnie ze szczególnymi warunkami przewozu obowiązującymi u poszczególnych przewoźników.

11.3 Zmiana przewoźnika

Zasadniczo zmiana przewoźnika przy równoległej obsłudze danego odcinka przez kilku różnych przewoźników jest niedozwolona. Jeżeli przewoźnicy dopuszczają taką możliwość, postanowienia w tym zakresie zawierają ich szczególne warunki przewozu.

Przewoźnicy, którzy honorują bilety NRT na odcinkach PKP, wymienieni są w Załączniku nr 4.

12. Oferty/ulgi

Oplaty stosowane przez poszczególnych przewoźników są opłatami za przejazd w jedną stronę, przewidzianymi dla kategorii pociągu, klasy wagonu lub kategorii usług, które oferuje dany przewoźnik.

Poniżej przedstawione zostały zasady udzielania ulg od opłat normalnych.

Jeżeli dany przewoźnik oferuje ulgi inne od niżej wymienionych, informacja o tym zawarta jest w jego szczególnych warunkach przewozu.

Informacje o stosowanych opłatach za przejazd podawane są zgodnie z postanowieniami przepisów krajowych, którym podlegają poszczególni przewoźnicy.

Uwaga:

tabele opłat NRT stosowane przez PKP oraz przez pozostałych przewoźników uczestniczących w NRT są udostępniane do wglądu, na życzenie podróżnego, w kasach prowadzących sprzedaż biletów międzynarodowych.

Informację o opłatach za przejazdy w komunikacji międzynarodowej na podstawie taryfy NRT na PKP można uzyskać pod adresem: infoeuropa@intercity.pl oraz w kasach międzynarodowych prowadzących sprzedaż biletów danego rodzaju.

12.1 Obliczanie opłat

Oplaty za przejazd obliczane są z zastosowaniem cen obowiązujących w dniu wydania biletu, poprzez zsumowanie opłat za odcinki poszczególnych przewoźników uczestniczących w przewozie. Opłaty NRT wyrażone są w euro. *W krajach spoza strefy euro, są one przeliczane na walutę krajową według ustalonego kursu.*

Przy odprawie na PKP – na odcinek od stacji wyjazdu położonej na PKP do punktu granicznego (np. Zembrzydowice Gr.), jak również w kierunku odwrotnym, ulgę w wysokości 30% od opłat podstawowych NRT stosuje się przy wystawianiu biletów dla:

- *podróżnych indywidualnych (dorosłych),*
- *grup podróżnych (patrz także wykaz ulg w ust. 12.4.3),*
- *osób niewidomych (podróżujących w towarzystwie przewodnika na zasadach określonych w ust. 17.1),*

Zasady obliczania opłat dla dzieci przedstawione są w ust. 12.3.

Zasady obliczania opłat dla podróżnych korzystających z oferty RAILPLUS przedstawione są w ust. 12.6).

Za przejazd w jedną stronę stosuje się opłatę podaną przez przewoźnika (w ramach dorocznej wymiany danych taryfowych).

Za przejazd „tam i z powrotem” tą samą drogą przewozu stosuje się podwojoną opłatę za przejazd w jedną stronę albo specjalną opłatę za przejazd „tam i z powrotem”, podaną przez przewoźnika.

Za przejazd „tam i z powrotem” różnymi drogami przewozu stosuje się:

- jeżeli przy przejeździe „tam” i przy przejeździe „z powrotem” podróżny korzysta z usług tego samego przewoźnika – opłatę za przejazd w jedną stronę dla każdego kierunku przejazdu, o ile przewoźnik nie podał specjalnej opłaty za przejazd „tam i z powrotem”,
- jeżeli przy przejeździe „tam” podróżny korzysta z usług innego przewoźnika niż przy przejeździe „z powrotem” – w każdym kierunku opłatę za przejazd w jedną stronę podaną przez danego przewoźnika.

Za przejazd „tam i z powrotem”, w przypadku gdy miejscowość rozpoczęcia podróży w kierunku „z powrotem” jest różna od miejscowości przeznaczenia w kierunku „tam” lub jeżeli miejscowość przeznaczenia przejazdu „z powrotem” jest różna od miejscowości wyjazdu w kierunku „tam” – stosuje się opłatę za przejazd w jedną stronę dla każdego kierunku przejazdu.

Dla obliczania opłat za bilety wewnętrzne poszczególnych przewoźników mogą obowiązywać odrębne postanowienia, podane w szczególnych warunkach przewozu tych przewoźników.

Oplaty normalne za przejazd w klasie 1 lub 2, podawane przez przewoźników i wyrażone w euro, muszą być zaokrąglone do dziesiętnych parzystych części (0,2,4,6,8), po przecinku.

Oplaty ulgowe za przejazd w klasie 1 lub 2 zaokrąglane są handlowo do dziesiętnych części po przecinku.

Jeżeli, w ramach danej oferty taryfowej, na jednym bilecie wyrażona jest kwota wynikająca z kombinacji ulg o różnym wymiarze, przysługujących poszczególnym osobom korzystającym z oferty, oplaty w euro ustalane są przy zastosowaniu zaokrąglenia handlowego do kwot podzielnych przez 5 centów (w zakresie zaokrąglania kwot w PLN, obowiązują przepisy wewnętrzne).

12.2 Oplaty dodatkowe

Do opłat za przejazd (normalnych lub z ulgą) mogą zostać doliczone ewentualne oplaty dodatkowe (lokalne taksy, oplaty portowe, itp.), o których przewoźnicy informują w swoich szczególnych warunkach przewozu. Jeżeli nie postanowiono inaczej, ulg udzielonych od oplaty za przejazd (w tym ulg dla dzieci) nie stosuje się w odniesieniu do ww. opłat dodatkowych.

Zajmowanie całego przedziału do wyłącznej dyspozycji podróżnego/podróżnych możliwe jest pod warunkiem wykupienia biletów i – o ile są one wymagane – dokumentów rezerwacyjnych na wszystkie oferowane w przedziale miejsca. Tylko podróżni rzeczywiście zajmujący miejsce w przedziale mają prawo do korzystania z ulg, do jakich są uprawnieni. Za pozostałe miejsca pobiera się pełną opłatę normalną.

Przewoźnicy mogą odmówić podróżnym prawa do zajmowania całego przedziału do wyłącznej dyspozycji, ograniczyć je lub podporządkować określonym warunkom.

12.3 Ulgi dla dzieci

Przy stosowaniu postanowień dotyczących przejazdów dzieci, decydujący jest wiek dziecka w dniu rozpoczęcia podróży.

Dzieci w wieku poniżej 4 lat, podróżujące w towarzystwie osoby dorosłej, przewożone są bezpłatnie. Bezpłatny przejazd dziecka odbywa się na podstawie dokumentu przewozu towarzyszącej mu osoby [dorośle].

Dzieci (poniżej lat 4), którym przysługuje bezpłatny przejazd, uiszczają połowę oplaty przewidzianej dla osoby dorosłej, jeżeli żąda się dla nich oddzielnego miejsca. Dokument rezerwacyjny jest wówczas wystawiany na warunkach obowiązujących dla osób dorosłych.

Dzieci w wieku poniżej 12 lat uiszczają połowę oplaty za przejazd przewidzianej dla osoby dorosłej (opłata dla dziecka).

Przy odprawie na PKP - za przejazd na odcinku od stacji wyjazdu położonej na PKP do punktu granicznego (np. Zebrzydowice Gr.), jak również w kierunku odwrotnym - dzieciom podróżującym z zastosowaniem „ulg dla dzieci” wystawia się bilety NRT z ulgą w wysokości 50% od oplaty przewidzianej za przejazd osoby dorosłej (z ulgą 30%).

Dokument rezerwacyjny jest wówczas wystawiany na warunkach obowiązujących dla osób dorosłych.

Przewoźnicy stosujący granice wieku dzieci inne niż 4 i 12 lat wymienieni są w ust. 12.3.1.

W poszczególnych krajach mogą obowiązywać specjalne zasady przewożenia dzieci podróżujących samodzielnie.

12.3.1 Granice wieku dzieci

U niżej wymienionych przewoźników, do bezpłatnego przejazdu w towarzystwie osoby dorosłej uprawnione są dzieci w wieku poniżej 6 lat:

BDZ	SJ
CD	SNCB/NMBS
CFF/SBB	SZ
CFL	VR
DB	ZPCG
DSB	ZSSK
MAV-START/GySEV	ZS
ÖBB	HZ

U niżej wymienionych przewoźników połowę opłaty przewidzianej dla osoby dorosłej pobiera się przy przewozie dzieci w wieku:

Przewoźnik	Granice wieku	Uwagi szczególne
Attica Group	Poniżej 12 lat	Dzieci w wieku poniżej 4 lat, dla których nie żąda się miejsca do siedzenia/leżenia lub miejsca sypialnego, uiszczają opłatę w wysokości 5,50 Euro za rejs; dzieciom podróżującym w kabinach musi towarzyszyć osoba dorosła
ATOC	Poniżej 16 lat	Obowiązuje w Wielkiej Brytanii i Irlandii (Irlandia Płn. I Rep. Irlandii) zarówno na odcinkach kolejowych, jak i na odcinkach morskich. Na odcinkach morskich pomiędzy Wielką Brytanią i kontynentem obowiązują granice wieku 4-14 lat
CD	Poniżej 15 lat	
CFF/SBB	Poniżej 16 lat	Obowiązuje również u przewoźników prywatnych reprezentowanych przez CFF/SBB
CIE	Poniżej 16 lat	Obowiązuje w Wielkiej Brytanii i Irlandii (Irlandia Płn. I Rep. Irlandii) zarówno na odcinkach kolejowych, jak i na odcinkach morskich. Na odcinkach morskich pomiędzy Wielką Brytanią i kontynentem obowiązują granice wieku 4-14 lat
DB	Poniżej 15 lat	
DSB	Poniżej 16 lat	
MAV-START/ GySEV	Poniżej 14 lat	
NIR	Poniżej 16 lat	Obowiązuje w Wielkiej Brytanii i Irlandii (Irlandia Płn. I Rep. Irlandii) zarówno na odcinkach kolejowych, jak i na odcinkach morskich. Na odcinkach morskich pomiędzy Wielką Brytanią i kontynentem obowiązują granice wieku 4-14 lat
NSB	Poniżej 16 lat	
ÖBB	Poniżej 15 lat	
SJ	Poniżej 16 lat	Maximum 2 dzieci w wieku poniżej 16 lat odbywających przejazd w towarzystwie osoby dorosłej będącej w posiadaniu biletu NRT (nie dotyczy to RPT, np. Interrail), ma prawo do przejazdu bezpłatnego w klasie 2 . Każde następne dziecko towarzyszące osobie dorosłej uiszcza opłatę przewidzianą dla młodzieży (z ulgą p. 30%). Dzieci w wieku od 6 do 16 (15,99) lat odbywające przejazd samodzielnie uiszczają opłatę przewidzianą dla młodzieży (z ulgą p. 30%) za przejazd w klasie 2 . Dzieci odbywające przejazd w klasie 1 (samodzielnie lub w towarzystwie osoby dorosłej) uiszczają zawsze pełną opłatę przewidzianą dla osoby dorosłej.
VR	Poniżej 17 lat	
ZPCG	Poniżej 14 lat	
ZS	Poniżej 14 lat	
ZSSK	Poniżej 15 lat	

Przy wystawianiu dla dziecka biletu manualnego, w rubryce „Podstawa/Grund” należy bezwzględnie wpisać wiek dziecka (np. „dziecko 5 lat” i – w wersji niemieckiej – „Kind 5 Jahre”).

12.3.2 Granice wieku dzieci przy przejazdach na odcinkach morskich

Na odcinkach morskich (przejazd statkiem lub katamaranem), połowę opłaty przewidzianej dla osoby dorosłej pobiera się przy przewozie dzieci w wieku:

Wielka Brytania – kontynent	- poniżej 14 lat
Wielka Brytania – Irlandia Północna	- poniżej 16 lat
Wielka Brytania – Republika Irlandii	- poniżej 16 lat.

12.4 Przejazdy grupowe

Przejazd grupowy może być zrealizowany tylko w sytuacji, gdy przewoźnik dysponuje możliwością przewiezienia grupy pociągami, statkami lub autobusami regularnego kursowania. Przejazdy takie wymagają zgłoszenia przejazdu grupowego i – *w przypadku gdy realizowane są pociągami objętymi obowiązkową rezerwacją miejsc* – dokonania rezerwacji.

Ulgą dla grupy udzielana jest pod warunkiem, że uiszczona zostanie opłata ulgowa za 6 i więcej osób dorosłych. W zastosowaniu postanowień niniejszego rozdziału **dwoje dzieci liczy się za jedną osobę dorosłą**.

Podróżni należący do danej grupy muszą odbywać podróż wspólnie, tym samym pociągiem, statkiem lub autobusem, na przejazd którym dokonane zostało zgłoszenie przejazdu grupowego i ewentualna rezerwacja.

Przewoźnicy zastrzegają sobie prawo zawieszenia stosowania postanowień niniejszego rozdziału w pewnych okresach i w odniesieniu do niektórych pociągów, statków lub autobusów.

Organizatorzy przejazdu grupowego zobowiązani są do jego zgłoszenia w miejscowości wyjazdu na co najmniej 30 dni przed rozpoczęciem podróży. Zgłoszenia dokonywane w krótszym terminie są uwzględniane, jeżeli przewoźnik ma możliwość wykonania takiego przewozu.

12.4.1 Zgłoszenie przejazdu grupowego

Zgłoszenie przejazdu grupowego musi zawierać:

- nazwę (określenie) grupy,
- całkowity opis drogi przejazdu z wyszczególnieniem dat i godzin odjazdu pociągów, statków lub autobusów, z których grupa będzie korzystać,
- dokładną liczbę uczestników grupy,
- kategorie zajmowanych miejsc,
- ewentualne zamówienie na korzystanie z posiłków,
- jeżeli jest to możliwe – nazwisko przewodnika grupy,
- adres i podpis zamawiającego przejazd.

Jeżeli z powodu liczebności grupy niezbędne jest zastosowanie szczególnych środków, przewoźnicy informują o tym klienta.

12.4.2 Zamawianie dokumentów przewozu

Zamówienie na dokumenty przewozu musi być złożone co najmniej na 4 dni przed terminem płatności (*patrz niżej*) i powinno zawierać następujące dane:

- nazwę (określenie) grupy,
- całkowity opis drogi przewozu i datami i godzinami wyjazdu pociągów lub statków, z których grupa będzie korzystać,
- ogólną liczbę uczestników grupy z wyszczególnieniem:
 - liczby podróżnych dorosłych,
 - liczby i wieku dzieci,
- nazwisko przewodnika grupy,

- adres i podpis zamawiającego przejazd.

Opłata za przejazd grupowy musi być uiszczona na co najmniej 3 dni przed wyjazdem, o ile przedsiębiorstwo wydania biletu nie przewiduje w tym zakresie odrębnych regulacji.

Przewodnik grupy jest odpowiedzialny za dostosowanie się uczestników przejazdu grupowego do przepisów ustalonych przez zainteresowanych przewoźników oraz za poprawne zachowanie się grupy.

Zamawiający przejazd jest odpowiedzialny za prawdziwość danych zawartych we wniosku.

12.4.3 Ulgi od opłat za przejazd

Ulgi dla grup oferowane przez poszczególnych przewoźników wskazane są w poniższej tabeli. Odmienne ulgi [np. wynikające z umów dwu- lub wielostronnych] mogą być wskazane w szczególnych warunkach przewozu poszczególnych przewoźników.

Przewoźnik	Przejazdy grup pociągami lub statkami regularnego kursowania		
	Liczba dorosłych uczestników grupy	Ulga w %	
		Za przejazd w jednym kierunku	Za przejazd „tam i z powrotem”
ATOC a) odcinki kolejowe b) odcinki morskie : -statkiem - z portów franc. Do: Dover, Newhaven, Portsmouth, - katamaranem - z Boulogne/ Calais do : Dover/Folkestone	6 i więcej	30	30
ATTICA (relacje Patras-Ancona/Igoumenitsa) Bari/Igoumenitsa/Patras	6 i więcej	20	20
BDZ	6 i więcej	35	35
CD	6 i więcej	30	30
CFF/SBB ¹⁾	6 i więcej	30	30
CFL	6 i więcej	30	30
CFR Calatori	6 i więcej	35	35
CIE	6 i więcej	20	20
CP	10 i więcej	20	20
DB	6 i więcej	30	30
DSB	6 i więcej	30	30

Przewoźnik	Przejazdy grup pociągami lub statkami regularnego kursowania		
	Liczba dorosłych uczestników grupy	Ulga w %	
		Za przejazd w jednym kierunku	Za przejazd „tam i z powrotem”
HZ	6 i więcej	40	40
LG (przy odprawie na PKP obowiązują postanowienia SCIC-TWZ i „Porozumienia o specjalnych warunkach taryfowych na przewóz osób”)	6 i więcej	25	25
MAV-START²⁾ /GySEV	6 i więcej	30	30
MZ Transport	6 i więcej	30	30
NIR	6 i więcej	30	30
NS	6 i więcej	30	30
NSB	6 i więcej	20	20
ÖBB	6 i więcej	30	30
ONCFM a) odcinki kolejowe b) odcinki morskie	6 i więcej 6 i więcej	25 10	25 10
PKP³⁾	6 i więcej	20 (30 – przy odprawie na PKP- na odcinek od stacji wyjazdu w Polsce do punktu granicznego np. Zebrzydowice Gr. i w kierunku odwrotnym)	20 (30 – przy odprawie na PKP- na odcinek od stacji wyjazdu w Polsce do punktu granicznego np. Zebrzydowice Gr. i w kierunku odwrotnym)
RENFE⁴⁾		obowiązują SCIC- IRT	obowiązują SCIC- IRT
SNCB	6 i więcej	30	30
SNCF⁵⁾	10 i więcej	30	30
SZ	6 i więcej	30	30
TCDD	6 i więcej	30	30
Trenitalia/FS⁶⁾ – w komunikacji międzynarodowej - w pociągach z obowiązkową rezerwacją : - w pociągach regionalnych	6 i więcej 10 i więcej	obowiązują SCIC- IRT 20	obowiązują SCIC- IRT 20
Trenitalia/FS- w komunikacji krajowej - w pociągach z obowiązkową rezerwacją:	10 i więcej	obowiązują SCIC- IRT	obowiązują SCIC- IRT

Przewoźnik	Przejazdy grup pociągami lub statkami regularnego kursowania		
	Liczba dorosłych uczestników grupy	Ulga w %	
		Za przejazd w jednym kierunku	Za przejazd „tam i z powrotem”
- w pociągach regionalnych		20	20
TRAIÑOSE	6 i więcej	30	30
VR	6 i więcej	20	20
ZPCG	6 i więcej	35	35
ZFBH	6 i więcej	30	30
ZS	6 i więcej	30	30
ZSSK	6 i więcej	35	35

¹⁾ w tym szwajcarskie przedsiębiorstwa przewozowe reprezentowane przez CFF/SBB

²⁾ w tym węgierskie przedsiębiorstwa przewozowe reprezentowane przez MAV-START

³⁾ w pociągach BWE/BGE i „JAN KIEPURA” zastosowanie mają – odpowiednio: „Warunki taryfowe i zasady sprzedaży dokumentów przewozu na pociągi „Berlin-Warszawa/Gdynia-Express” oraz „Warunki taryfowe i zasady sprzedaży dokumentów przewozu na pociągi EN 446/447 „JAN KIEPURA”,

⁴⁾ brak odprawy na PKP

⁵⁾ w pociągach z obowiązkową rezerwacją obowiązują postanowienia przewidziane dla IRT. Ulgi dla grup nie są stosowane w niektórych pociągach, a także w niektórych okresach, uwzględnionych w listach rezerwacyjnych SNCF, brak odprawy na PKP

⁶⁾ brak odprawy na PKP

12.4.4 Ulga dla dzieci przy przejazdach grupowych

Dzieci uczestniczące w przejeździe grupy uiszczają połowę opłat ulgowych obowiązujących przy przejeździe grupowym osób dorosłych.

Zastosowanie mają granice wieku dzieci zgodnie z ust. 12.3.1 i 12.3.2.

12.4.5 Zajmowanie całych przedziałów do wyłącznej dyspozycji grupy

Jeżeli grupa podróżnych żąda jednego lub kilku całych przedziałów do swojej wyłącznej dyspozycji, bilet grupowy musi być wystawiony na wszystkie miejsca oferowane w danym przedziale lub przedziałach.

12.4.6 Wymiana i zwrot biletów grupowych

Poniższa tabela zawiera minimalne warunki dla wymiany i zwrotu biletów grupowych

	Do 3 dni przed odjazdem	Poniżej 3 dni (od 2 dni) przed odjazdem
Wymiana	tak ***)	nie
Zwrot	tak ***)	nie
Zwrot częściowy	tak ***)	nie

Przewoźnicy mogą w swoich szczególnych warunkach przewozu określać dalej idące ograniczenia w tym zakresie.

***) przy odprawie na PKP bilet może być zwrócony najpóźniej na trzy dni przed rozpoczęciem terminu jego ważności.

„Wymiana” możliwa jest tylko w zakresie zmiany terminu ważności biletu na wcześniejszy (patrz ust. 13.2). W przypadku „częściowego zwrotu należności za bilet”, gdy zmniejszeniu ulega liczba uczestników grupy, kwota odstępnego pobierana jest od zwracanej kwoty stanowiącej różnicę należności między biletem wystawionym pierwotnie (dla większej liczby osób) i nowym biletem wystawionym, dla mniejszej liczby osób. Warunkiem dokonania zwrotu należności jest dotrzymanie terminów przewidzianych dla wymiany i zwrotów biletów grupowych. Od kwoty podlegającej zwrotowi pobierane jest odstępne zgodnie z ust. 13.3.2.

12.5 Pociągi nadzwyczajne, wagony specjalne

Przewoźnicy mogą oferować przejazdy pociągami nadzwyczajnymi i wagonami specjalnymi. Informacje o warunkach i opłatach za takie przewozy można uzyskać pod następującymi adresami:

Przewoźnik	a) adres b) osoba do kontaktów	a) telefon b) fax. c)e-mail
BDZ	a) BDZ – Bulgarische Staatsbahn Direktion Personenverkehr 3, Ivan Wazov BG – 1080 SOFIA b) Antoaneta Galabova	a) 359-2-988 5358 b) 359-2-981 8940 c) Agalabova@bdz.bg
CD	a) CD – Tschechische Bahnen AG Generaldirektion Dept. für Betrieb des Personenverkehrs Nábřeží Ludvíka Svobody, 1222/12 CZ – 110 15 Praha 1 b) Petr Sobek	a) 420 9722 33912 b) 420 9722 32167 c) Sobek@gr.cd.cz
CFL	a) CFL- Service Activités Voyageurs 9, Place de la gare L-1616 Luxembourg b) Marc Agnes	a) 352 4990 3456 b) 352 4990 4829 c) marc.agnes@cfl.lu
CFR Calatori	a) SNTFC “CFR-Calatori” S.A. Service Réglementation en Trafic International Bd Dinicu Golescu 38, Sector 1 RO-77113 Bucuresti b) Beatrice Perin	a) +40-210-310 63 68 b) +40-210-310 63 68 c) beatrice.perin@cfrcalatori.ro iuli.moroeanu@cfrcalatori.ro
CP	a) CP-Comboios de Portugal CP-Longo Curso Servico International Av. Infante D.Henrique,73 P-1900-263 Lisboa b) Ana Pimentel	a) +351-21-1021 258 b) +351-21-1021 296 c)
DB	a) DB Vertrieb GmbH DB Gruppencharter Stephensonsstr. 1 D-60326 Frankfurt am Main b) Judith Klein	a)+49- 69 256 65 75 b)+49-69 265 59 702 c) gruppencharter@deutschebahn.com
DSB	a) DSB – Specialrejser Bernstorffsgade 20-22 DK-1577 Kobenhavn K b) Linda Hejbol	a)+45 -24 68 25 92 b) - c) specjalreiser@dsb.dk
GySEV/RoeEE	a)Raab-Oedenburg-Ebenfurther Eisenbahn AG Gyor-Sopron-Eberfurti Vasut	a) +36 99 517 365 b) +36 99 517 384

	H- 9400 Sopron Matyas	c) plendvay@gysev.hu
HZ	a) HZ – Putnicki prijevoz PJ Lokalni prijevoz Profitna jedinica Posebni vlakovi Mihanoviceva 12 HR – 10000 Zagreb b) Ana Gasparec	a) +385-1-4573 208 b) +385-1-4577 751 c) ana.gaspavec@hznet.hr
MAV- START	a) MAV–Start Bahnpersonenverkehr AG Geschaeftsbereich Verkauf Koenyves Kalman krt.54-60 H-1087 Budapest	a) +361-511-5096/a.97 b) +361-511-1001 c) Vajas.viktoria@mav-start.hu kocsis.csaba@mav-start.hu
MZ Transport	a) Makedonski Zeleznici Transport AD-Skopje Direction Département de Tarif Ul. III Makedonska Brigada bb 1000 SKOPJE, Macedoine	a) +389-2-2449771 b) +389-2-3248719 c) mz65dir5@t-home.mk
NS	a) NS Internationaal BV De Oost Postbus 767 NL – 1000 AT Amsterdam b) Ilona Gaasendam	a) +31-6 22720197 b) ilona.gaasendam@ns.nl c) +31-88-6711-656
ÖBB	a) Dla wagonów specjalnych: ÖBB –Personenverkehr AG Laxenburgerstr. 2/2 A-1010 Wien b) Harald Wagner a) Dla pociągów nadzwyczajnych: ÖBB –Personenverkehr AG Althanstr. 6 A-1090 Wien b) Manuel Kovacs	a)+43-664-6173054 b) – c) harald.wagner@pv.oebb.at a)+43-664-8297029 b) – c) manuel.kovacs@pv.oebb.at
PKP	„PKP Intercity“ S.A. Biuro Przewozów ul. Żelazna59a PL – 00-848 Warszawa „Przewozy Regionalne” sp. z o.o. Biuro Handlowe ul. Wileńska 14 a PL-03-414 Warszawa	a) +48-22-473 1214 b)+48-22-47313 84 c) michal.jankowski@intercity.pl a) +48-783 830 314 b) +48-22-47 44039 c) marcin.rechlowicz@p-r.com.pl
SBB/CFF	a) Schweizerische Bundesbahnen SBB Charter-Touroperating Hohlstr.532 CH-8048 Zürich b) Thomas Karrer	a)+41-512-22 84 49 b)+41-512-22 84 60 c) charter.sbb@sbb.ch
SJ	a) SJ Event Centralplan 19 SE-105 50 Stockholm	a)+46 8 522 50450 b) - c) event@sj.se
SNCB	a) SNCB Europe Direction Générale Voyageurs	a)+32-2-528 25 61 b)+32-2-528 25 89

	Bureau VI 212 section 13/7 Avenue de la Porte de Hal, 40 B-1060 Bruxelles b) Patrick Mossoux	c)patrick.mossoux@b-rail.be
SNCF	a) Rail Europe Italia Via Vitruvio 1 I-20124 Milano b) Patrice Ubaldi	a)+39 02 2954 4924 b)+39 02 7428 1287 c)pubaldi@raileurope.Com
SZ	a) SZ – Slovenske zeleznice PE Potniski promet Sluzba za prodajo in tarife Kolodvorska 11 SL – 1506 Ljubljana b) Ana Tusar	a)+386-1-2914 332 b) +386-1-2914 818 c)ana.tusar@slo-zeleznice.si
Trenitalia/FS	a) FS Trenitalia S.p.A. Divisione Passeggeri N/I Nuove Iniziative Eventi e Leisure Via Giolitti, 2 I-00 185 Roma b) Pasqualino Favola	a)+39-06-47 11 1681 b)+39-06-47 11 1930 c)p.favola@trenitalia.it
TRAI NOSE	a) CH –Chemins de fer helleniques Direction commerciale Karolou 1-3 GR-104 37 Athenes b) Maria Milioni	a) +30 10 524 0996 b) +30 10 524 0996 c) m.milioni@osenet.gr
ZPCG	a) Zeleznicki Prevoz Crne Gore Sktor za saobracaj Golootockih zrtava 13 MN-81 000 Podgorica	a) +381 81 441 370 b) +381 81 441 370 c) pdinan.putnicki@zcg-prevoz.me
ZS	a) ZS-Zeleznice Srbije Sektor za prevoz putnika Nemanjina 6 SRB-11000 Beograd b) Ljiljana.Rajkovic@ srbrail.rs	a)+381 11 361 6761 b) +381 11 361 6775 c)Ljiljana.Rajkovic@srbrail.rs
ZSSK	a)ZSSK-Zeleznicka spolocnost a.s Sekcia marketingu Zeleznicna 1 SK-041 79 Kosice b) Ferdinand Ginelli	a)+421 55 229 5047 b)+421 55 229 5048 c) ginelli.ferdinand@slovakrail.sk

12.6 RAILPLUS

12.6.1 Osoby uprawnione

Legitymacje RAILPLUS wystawiane są zgodnie ze szczególnymi warunkami przewozu obowiązującymi u poszczególnych przewoźników.

Na PKP wydawane są legitymacje :

- dla młodzieży do 26 roku życia,
- dla osób dorosłych w wieku 26-60 lat,
- dla osób powyżej 60 lat.

Nie wydaje się legitymacji dla dzieci do 12 roku życia.

12.6.2 Termin ważności legitymacji RAILPLUS

Legitymacja RAILPLUS zasadniczo ważna jest przez jeden rok (*licząc od daty wybranej przez podróżnego*).

Jeżeli legitymacja RAILPLUS wydana jest w połączeniu z legitymacją krajową (*nie dotyczy PKP*), jej termin ważności nie może być dłuższy niż termin ważności legitymacji krajowej.

Przewoźnicy wydający legitymacje krajowe, których termin ważności przekracza rok, regulują we własnym zakresie kwestię terminu ważności międzynarodowej legitymacji RAILPLUS.

Pierwszy i ostatni dzień ważności legitymacji RAILPLUS muszą być na niej wpisane.

12.6.3 Opłata za legitymację RAILPLUS

Opłata za legitymację RAILPLUS pobierana jest zgodnie ze szczególnymi warunkami przewozu obowiązującymi u poszczególnych przewoźników.

Na PKP opłata wynosi :

- równowartość 25,00 EUR – dla osób dorosłych w wieku 26-60 lat,
- równowartość 15,00 EUR – dla młodzieży do 26 roku życia oraz osób powyżej 60 lat.

12.6.4 Ulgi przysługujące przy zakupie biletów na podstawie legitymacji RAILPLUS

Na podstawie:

- legitymacji RAILPLUS wydanej w połączeniu z legitymacją krajową – ulga na odcinki, na których obowiązuje legitymacja krajowa udzielana jest na przewidzianych dla niej zasadach, natomiast dla pozostałych przedsiębiorstw uczestniczących w ofercie RAILPLUS – udzielana jest ulga w wysokości min. 25% od normalnej opłaty za przejazd (*w zakresie honorowania legitymacji RAILPLUS łączonych z Bahncard – patrz także postanowienia specjalne w komunikacji pomiędzy Polską a Niemcami*),
- samodzielnej międzynarodowej legitymacji RAILPLUS – za przejazd na odcinkach wszystkich przedsiębiorstw uczestniczących w przewozie udzielana jest ulga w wysokości min. 25% od opłat normalnych NRT.

Przewoźnik może ograniczyć udzielanie ww. ulg tylko do określonych kategorii klientów (*Np. młodzieży, seniorów – patrz tabela w ust. 12.6.13*).

Przy odprawie na PKP – za odcinek od stacji wyjazdu położonej na PKP do punktu granicznego (np. Zebrydowice Gr.), jak również w kierunku odwrotnym, posiadaczom legitymacji RAILPLUS wystawia się bilety z ulgą w wysokości 30% przewidzianą w ust. 12.1 i dodatkowo ulgą w wysokości 25%, wynikającą z oferty RAILPLUS.

12.6.5 Dopłaty i opłata za zarezerwowanie miejsca

Dopłaty przewidziane za korzystanie z niektórych pociągów lub wagonów, podobnie jak opłata za zarezerwowanie miejsca, pobierane są w pełnej wysokości.

12.6.6 Korzystanie z legitymacji RAILPLUS

Legitymacja RAILPLUS jest dokumentem imiennym i nie może być używana przez osobę inną niż na niej wskazana.

Legitymację należy okazać na każde żądanie osób upoważnionych do kontroli dokumentów przewozu, które mogą ponadto żądać od podróżnego okazania dokumentu tożsamości (*np. paszportu lub dowodu osobistego*).

12.6.7 Nieprawidłowości

Za odbywającego przejazd bez ważnego biletu uznaje się podróżnego, który:

- nie posiada ważnej legitymacji RAILPLUS i/lub
- nie posiada ważnej legitymacji krajowej, o ile jest ona wymagana i/lub
- *okazuje legitymację RAILPLUS wystawioną dla innej osoby.*

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, stosuje się procedury obowiązujące w tym zakresie u poszczególnych przewoźników.

12.6.8 Zwrot należności za legitymację RAILPLUS

Zasadniczo nie dokonuje się zwrotu należności za legitymację RAILPLUS. Przewoźnicy mogą – w szczególnych przypadkach (*p. śmierci właściciela legitymacji RAILPLUS*) – dopuścić możliwość dokonania całkowitego lub częściowego zwrotu należności.

Na PKP zwrot należności za legitymację RAILPLUS możliwy jest na podstawie i po rozpatrzeniu wniosku podróznego. Zastosowanie mają przepisy wewnętrzne [tj. RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM].

12.6.9 Utrata lub kradzież legitymacji RAILPLUS

W przypadku utraty lub kradzieży legitymacji RAILPLUS nie dokonuje się zwrotu należności, ani nie wydaje się duplikatu.

12.6.10 Wydawanie biletów

Z zastosowaniem ulgi dla posiadacza legitymacji RAILPLUS mogą być wydawane: bilety międzynarodowe oraz bilety wewnętrzne NRT, wystawione na odcinki stanowiące przedłużenie danej relacji międzynarodowej, wydane na relacje łączące się bezpośrednio z:

- relacjami, dla których obowiązują postanowienia IRT (*np. relacje obsługiwane przez pociągi Thalys, Eurostar i niektóre pociągi nocne*),
- relacjami, na których można korzystać z ulgi obowiązującej w komunikacji krajowej,
- relacjami, na które wystawiono bilet na podstawie innej oferty kolejowej.

Dotyczy to również biletów wydawanych na przejazdy rozpoczynające się od punktów granicznych (stacji granicznych) lub biletów wydawanych na odcinki krajowe przewoźników nie będących przedsiębiorstwem wydania biletu, pod warunkiem, że połączenie obu ofert daje w efekcie przejazd międzynarodowy (przejazd z przekraczaniem granicy).

Przy kontroli biletów na odcinkach (krajowych) stanowiących przedłużenie danej relacji międzynarodowej, podróżny zobowiązany jest okazać bilet z ulgą RAILPLUS na przejazd w komunikacji międzynarodowej (z przekraczaniem granicy).

Na biletach zamieszcza się wypis „RAILPLUS”.

12.6.11 Termin ważności biletów

Termin ważności biletów wydanych na podstawie legitymacji RAILPLUS jest taki sam, jak termin ważności biletów międzynarodowych lub – kiedy ma to zastosowanie – biletów komunikacji krajowej danego przewoźnika (nie dotyczy PKP). W żadnym przypadku nie może on wykraczać poza termin ważności legitymacji RAILPLUS.

12.6.12 Zmiana drogi przewozu, przejście do klasy wyższej (lub do pociągu wyższej kategorii)

Zasadniczo zmiana drogi przewozu i przejście do klasy wyższej (lub do pociągu wyższej kategorii) jest dopuszczona. Przy ustalaniu różnicy należności uwzględnia się ulgi wynikające z oferty RAILPLUS.

Przewoźnicy mogą w swoich szczególnych warunkach przewozu wykluczyć zmianę drogi przewozu bądź przejście do klasy wyższej (lub do pociągu wyższej kategorii).

Przy odprawie na PKP zmiana drogi przewozu, przejście do klasy wyższej lub do pociągu wyższej kategorii z zastosowaniem przepisów międzynarodowych jest możliwa tylko w relacji międzynarodowej, na jaką opiewa bilet z zastosowaniem ulgi RAILPLUS. Mają wówczas zastosowanie następujące zasady:

w kasie :

a) w przypadku **zmiany drogi przewozu**

- w wyniku której przewoźnikowi przysługuje wyższa należność – wystawia się kwit na dopłatę (druk serii H-1394) na przejazd w relacji, w której podróżny zamierza zmienić drogę przewozu i pobiera się różnicę należności między opłatą za przejazd nową drogą a opłatą za przejazd drogą przewozu wskazaną na posiadanym bilecie z zastosowaniem ulgi wynikającej z oferty RAILPLUS (w przypadku, gdy zmiana dotyczy odcinka DB – patrz także postanowienia specjalne w komunikacji pomiędzy Polską a Niemcami),

W razie zmiany drogi przewozu w relacji „tam i z powrotem”, wystawia się oddzielny kwit na dopłatę na przejazd w kierunku „tam” i na przejazd w kierunku „z powrotem”, w wyniku której przewoźnikowi przysługuje niższa lub równa należność, podróżnemu wystawia się kwit na dopłatę na nową drogę przewozu, z zerową opłatą. W kwestii ewentualnego zwrotu nadpłaconej kwoty obowiązują przepisy wewnętrzne, tj. RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM

b) w przypadku **przejścia do klasy wyższej:**

wystawia się kwit na dopłatę (na druku serii H-1394) na przejazd w relacji, w której podróżny zamierza dokonać przejścia do klasy wyższej i pobiera różnicę należności między opłatą za przejazd w klasie 2 i opłatą za przejazd w klasie 1, z zastosowaniem ulgi wynikającej z oferty RAILPLUS.

W razie przejścia do klasy wyższej w kierunku „tam i z powrotem”, wystawia się oddzielny kwit na dopłatę na przejazd w kierunku „tam” i na przejazd w kierunku „z powrotem”.

c) w przypadku **przejścia do pociągu wyższej kategorii**

dokonuje się tylko ewentualnej zmiany rezerwacji

w pociągu:

- 1) zmiana drogi przewozu w komunikacji międzynarodowej (z przekraczaniem granicy) na warunkach RAILPLUS nie jest dopuszczona – zmiany dokonać można tylko na odcinku PKP (zastosowanie mają wówczas przepisy wewnętrzne, tj. RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM).

W przypadku żądania zmiany drogi przewozu lub przejścia do klasy wyższej na odcinku wewnętrznym PKP, łączącym się z ww. relacją międzynarodową, zmiany dokonuje się bez uwzględniania ulgi wynikającej z oferty RAILPLUS, z zastosowaniem przepisów wewnętrznych, tj. RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM.

12.6.13 Przewoźnicy uczestniczący w ofercie RAILPLUS

Przedsiębiorstwo przewozowe	Kategoria klientów objęta ofertą - dorośli - młodzież (-26 lat) - seniorzy (+60 lat)	Honorowanie biletów według oferty RAILPLUS	Sprzedaż biletów według oferty RAILPLUS	Legitymacja RAILPLUS sprzedawana w połączeniu z krajową legitymacją o nazwie:
Attica Groupe (komunikacja na Adriatyku)	wszyscy	X		
BDZ	wszyscy	X	X	

CD	wszyscy	X	X	In-karta /RAILPLUS
CFL	wszyscy	X	X	
CFR Calatori	wszyscy	X	X	
CIE	seniorzy	X	X	
CP	młodzież, seniorzy	X	X	
DB	wszyscy	X	X	BahnCard
DSB	wszyscy	X	X	WILDCARD WUNDERCARD
HZ	wszyscy	X	X	
MAV -START /GySEV	wszyscy	X	X	START Klub
MZ Transport	wszyscy	X	X	
NS	wszyscy	X	X	Voordeel- urenkaart
NSB	młodzież, seniorzy	X	X	
ÖBB (tylko w pociągach uruchamianych przez ÖBB)	wszyscy	X	X	VORTEILScard OsterreichCard
PKP	wszyscy	X	X	
RENFE	młodzież seniorzy	X	X	obowiązują SCIC-IRT /RENFE
SBB/CFF	wszyscy	X	X	General- abonnement Halbtax- abonnement
SJ	młodzież seniorzy	X	X	obowiązują SCIC-IRT /SJ
SNCB	wszyscy	X	X	
SNCF	młodzież seniorzy	X (z wyjątkiem pociągów, w których obowiązują SCIC- IRT/SNCF)	X (z wyjątkiem pociągów, w których obowiązują SCIC- IRT/SNCF)	Carte Jeune, Carte senior +
SZ	wszyscy	X	X	

TRAI NOSE	wszyscy	X	X	
Trenitalia (TI)/FS	wszyscy	X	młodzież, se- niorzy	Carta d' Argento, Carta Verde - obowiązują SCIC-IRT /TI
VR	wszyscy	X	X	
ZFBH	wszyscy	X	X	
ZPCG	wszyscy	X	X	
ZRS	wszyscy	X	X	
ZS	wszyscy	X	X	
ZSSK	wszyscy	X	X	
LG/ LDZ	wszyscy	X	X	na podstawie SCIC-TWZ

Tabela uwzględnia jedynie trzy podstawowe kategorie podróżnych, dla których legitymacje RAILPLUS wydaje większość przedsiębiorstw uczestniczących (pominięto w niej legitymacje dla dzieci).

Korzystanie z oferty RAILPLUS w przypadku, gdy dany przewoźnik stosuje taryfy IRT może być niemożliwe lub ograniczone.

W Polsce aktualnie nie są wystawiane bilety na przejazdy pociągami objętymi opłatami IRT we Francji, Szwecji, Włoszech i Hiszpanii.

12.7 Key Account Ticket (KAT) - nie dotyczy PKP

12.7.1 Uprawnieni

Uprawnionymi do korzystania z oferty są klienci kluczowi (firmy, urzędy) zapewniający przewoźnikom znaczne obroty. Przewoźnik przydziela uprawnienia do korzystania z oferty w postaci numeru klienta lub legitymacji – pozwala to na kontrolę uprawnienia przy wystawianiu biletu.

12.7.2 Termin ważności dokumentów przewozowych

Bilety „Key Account Ticket” mają taki sam termin ważności jak bilety międzynarodowe NRT według taryfy normalnej.

12.7.3 Ulgi

Na podstawie numeru klienta lub za okazaniem legitymacji, klientom kluczowym udzielana jest ulga na przejazd po odcinkach przewoźników uczestniczących w ofercie. Wymiar udzielanych ulg figuruje w tabeli w ust. 12.7.9.

12.7.4 Dopłaty/opłata za zarezerwowanie miejsca

Dopłaty za korzystanie z określonych pociągów lub wagonów oraz opłata za zarezerwowanie miejsca pobierane są w pełnej wysokości.

12.7.5 Korzystanie z biletów „Key Account Ticket”

Bilety „Key Account Ticket” nie mogą być przekazywane do użytkowania osobom trzecim.

12.7.6 Wymiana i zwrot biletów

Wymiana i zwrot biletów „Key Account Ticket” odbywają się zasadach określonych przez poszczególnych przewoźników.

12.7.7 Wydawanie biletów „Key Account Ticket”

Z zastosowaniem ulgi dla posiadacza legitymacji KAT mogą być wydawane: bilety międzynarodowe oraz bilety wewnętrzne NRT, wystawione na odcinki stanowiące przedłużenie danej relacji międzynarodowej, wydane na relacje łączące się bezpośrednio z:

- relacjami, dla których obowiązują postanowienia SCIC- IRT (np. Thalys, Eurostar),
- relacjami, na których można z korzystać z ulgi obowiązującej w komunikacji krajowej,
- relacjami, na które wystawiono bilet na podstawie innej oferty kolejowej.

Przy kontroli biletów na odcinkach (krajowych) stanowiących przedłużenie danej relacji międzynarodowej, podróżny zobowiązany jest okazać bilet z ulgą KAT na przejazd w komunikacji międzynarodowej (z przekraczaniem granicy).

Na biletach zamieszczany jest wypis „KAT”.

12.7.8 Zmiana drogi przewozu, przejście do klasy wyższej (lub do pociągu wyższej kategorii)

Zasadniczo zmiana drogi przewozu i przejście do klasy wyższej (lub do pociągu wyższej kategorii) jest dopuszczalne. Przewoźnicy mogą w swoich szczególnych warunkach przewozu wykluczyć zmianę drogi przewozu bądź przejście do klasy wyższej (lub do pociągu wyższej kategorii).

Przy dokonywaniu zmiany drogi przewozu i przejścia do klasy wyższej (lub do pociągu wyższej kategorii) pobierana jest różnica pomiędzy opłatami normalnymi NRT.

12.7.9 Przewoźnicy uczestniczący w ofercie „Key Account Ticket”

Przewoźnik	Ulgą	Honorowanie biletów według oferty KAT (bierne uczestnictwo w ofercie)	Sprzedaż oferty według oferty KAT (aktywne uczestnictwo w ofercie)
CFL	10%	tak	nie
DSB	10%	tak	nie
DB	10%	tak	tak
NS	10%	tak	tak
ÖBB	10%	tak	tak
SBB/CFF	10%	tak	nie
SNCB	10%	tak	tak

12.8 Przewozy wojskowych (KAT- MIL) - dotyczy PKP tylko w zakresie honorowania/kontroli biletów wystawionych przez obce przedsiębiorstwa przewozowe, wymienione w ust.12.8.10)

12.8.1 Osoby uprawnione

Do zakupu biletów – na podstawie bonu wystawionego przez urząd wojskowy i przedłożonego w punkcie sprzedaży – uprawnieni są pracownicy sił zbrojnych stacjonujących w Europie i członkowie ich rodzin.

12.8.2 Termin ważności dokumentów przewozu

Bilety według oferty MIL mają taki sam termin ważności jak bilety komunikacji międzynarodowej NRT według taryfy normalnej.

12.8.3 Ulgi

Za okazaniem ww. bonu wystawiane są bilety z ulgą w wysokości 20% od opłat normalnych NRT na przejazd na odcinkach kolei uczestniczących. Przy przewozie grup wojskowych stosowane są postanowienia dotyczące przejazdów grupowych (ust. 12.4).

12.8.4 Dopłaty/opłata za zarezerwowanie miejsca

Dopłaty za korzystanie z określonych pociągów lub wagonów oraz opłata za zarezerwowanie miejsca pobierane są w pełnej wysokości.

12.8.5 Pociągi dopuszczone w ramach oferty dla wojskowych

Bilety według oferty MIL honorowane są we wszystkich pociągach regularnego kursowania (odrębne ustalenia obowiązują przy przejazdach pociągami, gdzie obowiązują opłaty IRT).

12.8.6 Korzystanie z biletów dla wojskowych

Bilety według oferty MIL nie mogą być przekazywane do użytkowania osobom trzecim.

12.8.7 Wymiana i zwrot biletu

Wymiana i zwrot biletu możliwe są tylko za pośrednictwem służb rozrachunkowych przedsiębiorstwa wydania biletu. Zastosowanie mają przepisy poszczególnych przewoźników. Ze względu na skomplikowane procedury, przewoźnik może pobrać za ww. operacje dodatkową opłatę.

12.8.8 Wydawanie biletów dla wojskowych

Z zastosowaniem ulgi w ramach oferty MIL mogą być wydawane:

- bilety międzynarodowe NRT,
- bilety wewnętrzne NRT.

Na biletach zamieszczany jest wypis „MIL” lub „KAT-MIL”.

12.8.9 Zmiana drogi przewozu, przejście do klasy wyższej (lub do pociągu wyższej kategorii)

Zasadniczo zmiana drogi przewozu i przejście do klasy wyższej (lub do pociągu wyższej kategorii) jest dopuszczone. Przewoźnicy mogą w swoich szczególnych warunkach przewozu wykluczyć zmianę drogi przewozu bądź przejście do klasy wyższej (lub do pociągu wyższej kategorii). Przy dokonywaniu zmiany drogi przewozu i przejścia do klasy wyższej (lub do pociągu wyższej kategorii) pobierana jest różnica pomiędzy opłatami normalnymi NRT.

12.8.10 Przewoźnicy uczestniczący w ofercie „Przewozy wojskowych” (MIL)

Przewoźnik	Honorowanie biletów według oferty MIL (bierne uczestnictwo w ofercie)	Sprzedaż biletów według oferty MIL (aktywne uczestnictwo w ofercie)
DSB	tak, z zastosowaniem ulgi	nie

DB	tak	tak
HZ	tak, z zastosowaniem ulgi, ale tylko w tranzyście	nie
ÖBB	tak, bez ulgi	nie
NS	tak	nie
PKP	tak, bez ulgi	nie
SNCB	tak	tak
SNCF	tak	tak
TRAINOSE	tak, z zastosowaniem ulgi	nie
Trenitalia/FS	tak	tak

13 Przyjęcie biletu z powrotem, wymiana i zwrot należności za bilet (uzupełnienie ust. 4.2.4 GCC-CIV/PRR)

13.1 Przyjęcie biletu z powrotem

Przyjęcie biletu z powrotem może nastąpić tylko w terminie ustalonym przez przewoźnika i tylko w kasie wydania biletu. Dla specjalnych ofert mogą obowiązywać odrębne postanowienia w tym zakresie.

Na PKP „przyjęcia biletu z powrotem” na życzenie podróżnego nie dokonuje się.

Zwrot należności za bilet bez potrącenia odstępnego jest możliwy tylko w szczególnych przypadkach (patrz ust. 13.3.2).

13.2 Wymiana biletu

Wymiana biletu NRT może nastąpić tylko w terminie ustalonym przez zainteresowanego przewoźnika.

Dla ofert specjalnych mogą obowiązywać odrębne postanowienia w tym zakresie.

W zależności od sytuacji, podróżnemu wypłacana jest nadpłacona kwota lub pobierany jest od niego niedobór należności.

Na PKP wymiana biletu (tylko nakładu PKP) na życzenie podróżnego możliwa jest tylko w przypadku zmiany terminu jego ważności na wcześniejszy. Wymiana taka dokonywana jest w kasach PKP prowadzących sprzedaż biletów międzynarodowych i jest nieodpłatna.

Wymiany można dokonać najpóźniej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień ważności biletu. Podróżnemu wystawia się nowy dokument przewozu.

W przypadku, gdy między pierwotnym terminem zakupu biletu, a jego wymianą nastąpi zmiana kursu euro:

- jeżeli przewoźnikowi przysługuje wyższa należność, wystawia się nowy bilet, pobiera różnicę należności, a na wymienianym (pierwotnie wydany) bilecie zamieszcza adnotację w brzmieniu:

„Wymiana – wydano bilet nr..... na dzień(wpisać pierwszy dzień ważności biletu)”, potwierdza ją podpisem oraz odciskiem datownika, a bilet i dołącza do sprawozdania kasowego.

- jeżeli przewoźnikowi przysługuje niższa należność, wystawia się nowy bilet, zwraca się podróżnemu różnicę należności; a na wymienianym (pierwotnie wydany) bilecie, zamieszcza się adnotację w brzmieniu:

*„Wymiana – wydano bilet nr..... na dzień(wpisać pierwszy dzień ważności biletu)
Zwrócono różnicę należności w kwocie..... zł.
Potwierdzam zgodność zapisu:.....”*

Powyższe zapisy podróżny potwierdza swoim podpisem i datą.

Kasjer potwierdza adnotację podpisem oraz odciskiem datownika, a bilet dołącza do sprawozdania kasowego.

Jeżeli wraz z pierwotnym biletem na przejazd wydany był dokument rezerwacyjny na miejsce (sypialne/do leżenia/do siedzenia), mają zastosowanie odpowiednie przepisy dotyczące tych usług (odpowiednio SCIC-NT albo Taryfa Przewozowa Spółki „PKP Intercity” S.A).

W odniesieniu do biletów IRT oraz RPT (np. biletów Interrail) oraz biletów wystawionych na podstawie ofert specjalnych mają zastosowanie przepisy dotyczące właściwej oferty.

13.3 Zwrot należności za bilet

Należność za bilet może być zwrócona, w całości lub części, jeżeli nie został on wykorzystany lub jeśli został wykorzystany tylko częściowo.

Fakt całkowitego lub częściowego niewykorzystania biletu musi być na nim odnotowany - o ile wymaga tego dany przewoźnik - również dla biletów (całkowicie niewykorzystanych), przedłożonych przed pierwszym dniem ważności (w zakresie poświadczeń, na PKP obowiązują odpowiednio RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM).

W przypadku braku wymaganej adnotacji, do wniosku o zwrot należności należy dołączyć odpowiedni materiał dowodowy (zaświadczenia lekarskie, inne dokumenty przewozu, na podstawie których faktycznie odbył się przejazd itp.).

Szczególne warunki przewozu poszczególnych przewoźników mogą wykluczyć zwroty należności za bilet na przejazd, a także za dokument rezerwacyjny na miejsce (sypialne/do leżenia/do siedzenia) albo podporządkować je określonym warunkom (patrz także ust. 13.3.2).

Na PKP nie dokonuje się zwrotu należności za niewykorzystany dokument rezerwacyjny na miejsce do siedzenia ważny na przejazd w komunikacji międzynarodowej. W przypadku miejsc sypialnych/do leżenia/do siedzenia w pociągach nocnych, zastosowanie mają postanowienia SCIC-NT albo RPO-IC, RPR, TP-IC, TPR).

13.3.1 Rozpatrywanie wniosków o zwrot należności

Wniosek o zwrot należności musi być złożony do przedsiębiorstwa wydania biletu, wraz z oryginałem biletu, w ciągu miesiąca od upływu terminu ważności biletu.

Wnioski o zwrot należności rozpatrywane są - zasadniczo przez przedsiębiorstwo wydania biletu - w okresie 3 miesięcy od napłynięcia wniosku wraz z całym materiałem dowodowym, do którego złożenia zobowiązany jest podróżny.

13.3.2 Odstępne w przypadku zwrotu należności za bilet

Od kwoty podlegającej zwrotowi może być potrącona określona kwota o stałej lub zmiennej wysokości. Wysokość kwoty potrącenia ustalana jest przez przewoźnika, który dokonuje zwrotu.

Na PKP, od kwoty podlegającej zwrotowi za całkowicie lub częściowo niewykorzystany bilet międzynarodowy lub wewnętrzny NRT dla indywidualnego podróżnego, wydany przez PKP potrąca się tytułem odstępnego 10% wartości biletu, jednak nie mniej niż 3,00 Euro i nie więcej niż 10,00 Euro. Inne koszty (prowizja za sprzedaż, koszt wystawienia biletu, koszty ewentualnej przesyłki itp.) nie podlegają potrąceniu.

W przypadku zwrotu należności za całkowicie niewykorzystany bilet grupowy, przedłożony w terminie, o którym mowa w ust.12.4, potrąca się 10% odstępnego, jednak nie więcej niż 50,00 euro (w zakresie zwrotu częściowego patrz także wyjaśnienie w ust. 12.4.6).

Potrącenia nie dokonuje się w przypadkach szczególnych, jeżeli podróżny nie mógł rozpocząć podróży lub jej kontynuować z powodu przerw lub zakłóceń w ruchu, zawinionego przez

przewoźnika opóźnienia pociągu powodującego utratę skomunikowania z innym pociągiem lub z powodu odwołania pociągu (także w wyniku strajku kolei). Fakt ten musi być odnotowany na bilecie przez upoważniony personel. W takich przypadkach zwrot dokonywany jest z zastosowaniem przepisów wewnętrznych [tj. RPO-IC, RPR, RKM, TP-IC, TPR, TPKM]. W odniesieniu do biletów IRT oraz RPT (np. bilety na przejazd pociągami BWE/BGE, bilety Interrail itp.) oraz biletów wystawionych na podstawie ofert specjalnych mają zastosowanie przepisy dotyczące właściwej oferty.

14. Szczególne warunki przewozu bagażu podręcznego (uzupełnienie ust. 6.1 GCC-CIV/PRR)

Zasadniczo każdy podróżny ma prawo zabrać ze sobą nie więcej niż trzy łatwe do przenoszenia sztuki bagażu. Przedmioty przestrzenne (np. narty, instrumenty muzyczne, wózki dziecięce) dopuszczone są do przewozu tylko pod warunkiem, że w pociągu znajduje się odpowiednie miejsce do ich umieszczenia. Przedmioty te należy ewentualnie złożyć, zwinąć lub opakować. Przewóz desek surfingowych jako bagażu podręcznego nie jest dozwolony.

15. Przewóz rowerów pod nadzorem podróżnego (uzupełnienie ust. 6.5 GCC-CIV/PRR)

O ile dany przewoźnik oferuje usługę przewozu rowerów pod nadzorem podróżnego, zastosowanie mają poniższe postanowienia.

W r.j.p. przewoźnicy wskazują, w których pociągach przewóz taki jest możliwy. Zasadniczo przewóz rowerów dopuszczalny jest pod warunkiem, że w wagonie znajdują się specjalne miejsca/stojaki przeznaczone do przewozu rowerów. Miejsca te oznaczone są piktogramem na pudle wagonu lub w informatorach peronowych.

Zasadniczo przewóz roweru wiąże się z obowiązkiem zarezerwowania miejsca dla roweru i zakupu międzynarodowego biletu na przewóz roweru. Przewóz rowerów bez rezerwacji miejsca możliwy jest wówczas, gdy na całości trasy przejazdu zagwarantowane są niezbędne do tego warunki i jeżeli nie sprzeciwia się temu personel pociągu.

Szczegółowe postanowienia dotyczące przewozu rowerów pod nadzorem podróżnego w wybranych, wymienionych w ust. 15.8 pociągach, znajdują się w SCIC-NRT/PKP (Załącznik nr 4)

15.1 Dokumenty na przewóz roweru w pociągu

Przewóz odbywa się na podstawie międzynarodowego biletu na przewóz roweru i – jeżeli jest to wymagane – kwitu, który powinien być przymocowany do roweru. Podróżny musi posiadać międzynarodowy bilet na przejazd na tę samą trasę.

15.2 Warunki, jakim podlega przewóz roweru pod nadzorem podróżnego

Do przewozu pod nadzorem podróżnego dopuszczone są:

- wszelkie rowery o standardowej konstrukcji dostępne w handlu (włącznie z rowerami z elektrycznym wspomaganie),
- przyczepy do rowerów służące do przewozu dzieci lub towarów,
- tandemy z dwoma miejscami, rowery do przejazdu w pozycji półleżącej, rowery trzykołowe i wszelkie rowery specjalnej konstrukcji.

Na przewóz rowerów specjalnej konstrukcji mogą być wymagane dodatkowe międzynarodowe dokumenty na przewóz.

W zależności od rodzaju roweru może być wymagane zarezerwowanie jednego albo dwóch miejsc na rower.

Jedno miejsce wymagane jest przy przewozie:

- roweru standardowego dostępnego w handlu,
- tandemu z dwoma miejscami,

- roweru do przejazdu w pozycji półleżącej.

Dwa miejsca wymagane są przy przewozie:

- roweru standardowego z przyczepą,
- roweru trzykołowego.

Przy przewozie rowerów specjalnej konstrukcji, przepisy danego przewoźnika mogą przewidywać konieczność zajęcia dodatkowych miejsc.

Przewoźnicy mogą wykluczyć przewóz niektórych rodzajów rowerów, ponadto w niektórych przypadkach do przewozu mogą być dopuszczone tylko rowery złożone.

15.3 Załadunek i wyładunek roweru

Podróżny samodzielnie umieszcza rower w pociągu na stacji wyjazdu wpisanej na bilecie na przejazd, wyładuje go na stacji przeznaczenia i dokonuje ewentualnego przeładunku na stacjach pośrednich.

Podróżny zobowiązany jest zdjąć bagaż przewożony na rowerze przed umieszczeniem roweru na stojaku lub w innym specjalnym miejscu przeznaczonym do jego przewozu.

15.4 Postanowienia dotyczące formalności celnych

O ile wymagają tego przepisy celne, na międzynarodowym bilecie na rower oraz na kwicie przeznaczonym do przymocowania na rowerze powinny figurować imię, nazwisko i adres podróżnego. Bilet na przewóz roweru musi być przez podróżnego podpisany, kwit należy przymocować do roweru.

15.5 Opłata za przewóz roweru

Opłata za przewóz roweru ustalana jest przez przedsiębiorstwo wydania biletu. W opłacie tej zawarta jest opłata za zarezerwowanie lub przydzielenie miejsca dla roweru, która może być niezależna od liczby zarezerwowanych/przydzielonych na przewóz rowerów miejsc.

Na przewóz rowerów specjalnej konstrukcji mogą być wymagane dodatkowe międzynarodowe bilety na przewóz roweru.

Nie udziela się ulgi na przewóz rowerów dla dzieci oraz dla grup podróżnych.

15.6 Zwrot należności za bilet wydany na przewóz roweru

Nie dokonuje się zwrotu należności za całkowicie lub częściowo niewykorzystane międzynarodowe bilety na przewóz roweru.

15.7 Odpowiedzialność w przypadku przewozu roweru pod nadzorem podróżnego

W przypadku przewozu roweru pod nadzorem podróżnego, przewoźnik ponosi odpowiedzialność jak w przypadku przewozu bagażu podręcznego (tj. zgodnie z art. 33-35 CIV).

Podróżny samodzielnie sprawuje nadzór nad rowerem, zapobiega kradzieży lub uszkodzeniu roweru, ewentualnie wykupuje stosowne ubezpieczenie.

Przewoźnik nie ponosi żadnej odpowiedzialności za bagaż, którego podróżny nie zdjął z roweru, ani za wszelki ruchomy ekwipunek nie stanowiący integralnej części roweru (np. bidon, pompka, prędkościomierz, komputer rowerowy itp.).

15.8 Przewoźnicy uczestniczący w ofercie, postanowienia szczególne

Przewoźnik (skrót)	Honorowanie biletów na przewóz rowerów (bierne uczestnictwo w ofercie)	Wydawanie biletów na przewóz rowerów (aktywne uczestnictwo w ofercie)	Rowery wykluczone z przewozu	Postanowienia szczególne
CD	tak	tak		

CFL	tak	tak		
DB	tak	tak	Rowery elektryczne typu S-Pedelec	W pociągach dalekobieżnych - obowiązkowa rezerwacja.
DSB	tak	tak		
HZ	tak	tak		
MAV-START/ GySEV	tak	tak		
NS	tak	tak	Rowery z silnikiem spalinowym, z przyczepą oraz rowery do przewożenia towarów	
ÖBB	tak	tak		W pociągach dalekobieżnych rezerwacja obowiązkowa. Przy przewozie tandemów wymagane jest wykupienie dwóch rezerwacji
PKP *)	tak *)	tak *)	Tandemy	*) tylko w następujących pociągach : - Berlin-Warszawa-Express, - Berlin-Gdynia Express, - 446/447 «JAN KIEPURA» ; - 110/111 Praha Zasady odprawy – patrz SCIC-NRT/PKP
SBB/ CFF	tak	tak		Międzynarodowy bilet na przewóz roweru jest ważny także na innych kolejach szwajcarskich uczestniczących w taryfie NRT
SNCB	tak	tak		Rezerwacja obowiązkowa w relacji Bruxelles-Basel SBB. W pociągach regionalnych i poc. komunikacji krajowej – przewóz możliwy w miarę wolnych miejsc
SZ	tak	tak		
ZS*)	tak *)	tak *)		*) tylko w pociągu 270/271 – rezerwacja obowiązkowa, przewóz w komunikacji krajowej możliwy w miarę wolnych miejsc
ZSSK	tak	tak		

16 Przewóz psów i innych małych zwierząt domowych

16.1 Warunki przewozu

- 16.1.1** Do przewozu dopuszczone są małe żywe zwierzęta (nie przekraczające wielkości średniego kota domowego) niegroźne, przewożone w pojemnikach jako bagaż podręczny. Pojemniki muszą być skonstruowane w sposób, który wyklucza naruszenie spokoju innych podróżnych oraz uszkodzenie rzeczy.
- 16.1.2** Ponadto do przewozu dopuszcza się psy, które nie są (lub nie mogą być) umieszczone w ww. pojemnikach, pod warunkiem, że są one trzymane na smyczy i w kagańcu.
- 16.1.3** Pozostałe zwierzęta, w tym zwierzęta chore, są z przewozu wykluczone. Zwierzęta – z wyjątkiem psów-przewodników niewidomego i psów asystujących osobom niepełnosprawnym – nie mogą być przewożone w wagonach restauracyjnych i barowych. Psy-przewodnicy niewidomego i asystujące osobom niepełnosprawnym nie muszą nosić kagańca.
- 16.1.4** Zwierzęta – z wyjątkiem psów-przewodników niewidomego i psów asystujących osobom niepełnosprawnym – nie są dopuszczone do przewozu w komunikacji do Norwegii i Włoch, a także w komunikacji do /z Wielkiej Brytanii, Irlandii Płn., Republiki Irlandii.
- 16.1.5** W Szwecji każdy podróżny płacący za bilet może zabrać ze sobą nieodpłatnie, do specjalnie oznaczonych przedziałów (z wyjątkiem wagonów sypialnych, wagonów z miejscami do leżenia i wagonów restauracyjnych) max. 2 psy lub inne małe zwierzęta domowe.
- 16.1.6** Na terenie Republiki Czeskiej, przewóz psów – zgodnie z ust. 16.1.2 – nie jest dozwolony w klasie 1. (w zakresie ograniczeń w przewozie psów w wagonach sypialnych – patrz SCIC-NT)

16.2 Oplata

- 16.2.1** Małe zwierzęta, o których mowa w ust. 16.1.1, a także psy-przewodnicy osób niewidomych i psy asystujące osobom niepełnosprawnym przewożone są nieodpłatnie.
- 16.2.2** Na przewóz psów, o których mowa w ust. 16.1.2 wydaje się bilet za opłatą równą połowie opłaty za bilet 2 klasy dla osoby dorosłej – niezależnie od klasy wagonu, w którym odbywa się przejazd. Za przewóz psów nie pobiera się ponadto żadnych opłat dodatkowych. Ewentualne dalsze ulgi stosowane przy przewozie psów mogą być przewidziane w ramach poszczególnych ofert. Nie dokonuje się rezerwacji miejsc dla zwierząt.

17 Szczególne warunki przewozu osób niepełnosprawnych i o ograniczonej sprawności ruchowej (uzupełnienie ust. 7.2 GCC-CIV/PRR)

17.1 Przewóz osób niewidomych i ich przewodników (uzupełnienie ust. 5.1.7 GCC-CIV/PRR)

17.1.1 Osoby uprawnione/uprawnieni

Uprawnionymi do korzystania z poniższych warunków taryfowych są osoby niewidome posiadające krajową legitymację osoby niewidomej (lub oficjalne zaświadczenie pełniące funkcję takiej legitymacji)^{*)}, a także przewodnicy osób niewidomych (mogą to być także psy-przewodnicy osób niewidomych – o ile przewóz psów dopuszczony jest w danej komunikacji lub w danej kategorii wagonu).

Niewidomemu dziecku w wieku poniżej 4 lat, podróżującemu na podstawie biletu dla dziecka, przysługuje prawo do korzystania z nieodpłatnego przejazdu przewodnika (opiekuna).

17.1.2 Ulgi

^{*)} dokumentami poświadczającymi uprawnienia do nabycia w Polsce biletu z ulgą są dokumenty wymienione w przepisach krajowych

Osoba niewidoma uiszcza za bilet opłatę normalną NRT albo opłatę z przysługującą jej ulgą. Przewodnik osoby niewidomej (osoba albo pies) przewożony jest bezpłatnie (o ile osoba niewidoma spełnia warunki określone w ust.17.1.1. i 17.1.5), natomiast wymagana opłata rezerwacyjna pobierana jest w pełnej wysokości, zarówno od osoby niewidomej, jak i od przewodnika osoby niewidomej (z wyjątkiem psa-przewodnika).

Dopuszczone jest korzystanie przez osobę niewidomą z ofert specjalnych obowiązujących na przejazd „tam i z powrotem”. Dla przewodnika niewidomego wystawiany jest wówczas bilet NRT z ulgą 100% , na przejazd „tam i z powrotem”, w tej samej relacji, w jakiej wystawiony jest bilet dla osoby niewidomej.

Korzystanie z ofert „SparDay/SparNight” na warunkach niniejszych postanowień możliwe jest, o ile spełnione zostaną następujące warunki :

- osoba niewidoma i przewodnik niewidomego odbywają przejazd wspólnie, w tym samym wagonie tej samej klasy,
- równocześnie z biletami na przejazd „tam”, w kasie PKP zakupione są – dla osoby niewidomej oraz przewodnika - bilety na przejazd „z powrotem” (według dowolnej dopuszczalnej taryfy/oferty).

17.1.3 Dopłaty/opłaty specjalne

Dopłaty/opłaty specjalne wymagane za korzystanie z niektórych wagonów lub pociągów pobierane są w pełnej wysokości, zarówno od osoby niewidomej, jak i od przewodnika osoby niewidomej.

17.1.4 Wystawianie biletów

Bilety międzynarodowe - w relacji „tam i z powrotem” - wystawiane są wyłącznie:

- 1) przez punkty sprzedaży kraju, w którym wystawiona została legitymacja osoby niewidomej (lub zaświadczenie mające charakter takiej legitymacji – w Polsce, patrz odnośnik „”)” do ust. 17.1.1),
- 2) w relacji od dowolnej stacji albo dowolnej stacji granicznej/punktu granicznego tego kraju (do dowolnej stacji kraju uczestniczącego w niniejszych postanowieniach).

Do przedsiębiorstwa wydania biletu należy decyzja o ewentualnym wystawianiu (na życzenie podróżnego) biletów wewnętrznych NRT - również w relacji „tam i z powrotem” - na odcinku łączące się bezpośrednio z relacją międzynarodową.

Na bilecie dla przewodnika osoby niewidomej zamieszcza się, jako podstawę korzystania ze 100% ulgi, wypis:

- „Blindenführer” lub „Blindenhund”(niem.) albo
- „guide d’ aveugle” lub „chien d’ aveugle” (fr.) albo
- „attendant”(ang.) lub „assistance dog” - tj. „przewodnik osoby niewidomej” lub „pies-przewodnik osoby niewidomej”),

ewentualnie wraz z wersją ww. wypisu w języku kraju wydania biletu.

Wypis „Przewodnik osoby niewidomej/Blindenführer” może też być używany zarówno w odniesieniu do przewodnika-osoby, jak i psa-przewodnika.

Przy odprawie na PKP, osobom niewidomym i ich przewodnikom udającym się w podróż międzynarodową wydaje się następujące dokumenty przewozu:

1) bilety międzynarodowe NRT - wyłącznie w relacji „tam i z powrotem”, na przejazd:

- a) **od:** stacji granicznej RP, do której wystawiony został bilet komunikacji krajowej, na zasadach opisanych w pkt 4,

do: stacji docelowej leżącej w kraju uczestniczącym w niniejszych postanowieniach – z wyjątkiem przypadków określonych w lit. b,

- b) **od:** stacji rozpoczęcia przejazdu w bezpośrednim wagonie sypialnym lub z miejscami do leżenia
do: stacji docelowej leżącej w kraju uczestniczącym w niniejszych postanowieniach,
- c) **od:** stacji rozpoczęcia dojazdu do pociągu „Berlin-Warszawa/Gdynia-Express” (BWE/BGE),
w przypadku przejazdu tym pociągiem, o ile zachowany jest warunek, że przejazd wykracza poza relację kursowania BWE/BGE zarówno na odcinku PKP jak i DB,
do: stacji docelowej leżącej w kraju uczestniczącym w niniejszych postanowieniach (odprawa na przejazd w pociągu BWE/BGE – patrz pkt 2),

2) bilety IRT na BWE/BGE - na cały odcinek przejazdu pociągiem BWE/BGE

- a) dla osoby niewidomej: bilet wg taryfy „Opłata podstawowa” (lub z zastosowaniem ulgi, do której jest ona uprawniona, np. z tytułu posiadania legitymacji RAILPLUS),
- b) dla przewodnika osoby niewidomej: bilet wg taryfy „Bord Pass” (wraz z biletem NRT z ulgą 100% wystawionym na tę samą relację, co bilet IRT dla osoby niewidomej).

Podczas kontroli w pociągu BWE/BGE osoba niewidoma i jej przewodnik – na żądanie organu kontrolnego – obowiązani są okazać również bilety na przejazd „z powrotem” (mogą to być bilety międzynarodowe NRT, bilety wg oferty BWE/BGE (patrz pkt 2 lit. a i b lub bilety wg oferty „JAN KIEPURA”),

3) bilety na przejazd w poc. 446/447 JAN KIEPURA

a) dla osoby niewidomej wydaje się:

- bilet IRT (bilet + rezerwacja) wg taryfy „Opłata podstawowa” (lub z zastosowaniem ulgi, do której osoba niewidoma jest uprawniona, np. z tytułu posiadania legitymacji RAILPLUS) albo,
- bilet międzynarodowy NRT (normalny lub z ulgą, o której mowa w ust. 17.1.2), wraz z biletem z opłatą IRT wg taryfy „Aufpreis”- w przypadku, gdy przejazd odbywa się w relacji wykraczającej poza relację kursowania tych pociągów na odcinku DB, NS lub PKP,

b) dla przewodnika osoby niewidomej wydaje się:

bilet międzynarodowy NRT z ulgą 100% wraz z biletem z opłatą globalną wg taryfy „Aufpreis”
Podczas kontroli w ww. pociągach osoba niewidoma i jej przewodnik – na żądanie organu kontrolnego – obowiązani są okazać również bilety na przejazd „z powrotem” (mogą to być bilety NRT, bilety wg oferty BWE/BGE (patrz pkt 2 lit. a i b) lub bilety na przejazd poc. „JAN KIEPURA” patrz pkt 3 lit a i b).

Dodatkowo na zasadach niniejszych postanowień, mogą być wydane bilety wewnętrzne NRT na kontynuowanie podróży, wyłącznie w relacji rozpoczynającej się od stacji końcowej biletu międzynarodowego NRT (ew. odpowiednio biletu wg ofert BWE/BGE lub „JAN KIEPURA”) do stacji docelowej i z powrotem. W innych przypadkach biletów wewnętrznych NRT nie wydaje się:

4) bilety według przepisów krajowych (tj. zgodnie z TP-IC albo TPR)

- a) na dojazd do stacji granicznej RP, o której mowa w pkt 1 lit. a,
- b) na dojazd do stacji rozpoczęcia przejazdu w bezpośrednim wagonie sypialnym lub z miejscami do leżenia (w przypadkach, o których mowa w pkt 1 lit. b),
- c) na dojazd do stacji rozpoczęcia przejazdu:
- pociągiem BWE/BGE (w przypadkach, o których mowa w pkt 1 lit. c i w pkt 2 lit. a i b),
 - pociągiem Jan Kiepura (w przypadkach, o których mowa w pkt 3 lit. a i b).
- W zależności od decyzji podróżnego, bilety krajowe mogą być wystawione na przejazd w jedną stronę lub w relacji „tam” i „z powrotem”.

17.1.5 Korzystanie z biletów

Osoba niewidoma oraz jej przewodnik (osoba lub pies) muszą zobowiązani są posiadać przy sobie bilet na przejazd i odbywać podróż wspólnie w jednym wagonie tej samej klasy.

Osoba niewidoma zobowiązana jest posiadać przy sobie legitymację osoby niewidomej (*lub inny dokument pełniący funkcje takiej legitymacji*) i musi być w stanie udokumentować swoją tożsamość.

Przewodnik osoby niewidomej podróżujący osobno traktowany jest jak podróżny bez ważnego biletu.

17.1.6 Przewoźnicy uczestniczący w przewozie osób niewidomych i ich przewodników

Attica Group
ATOC
BDZ
CD
CFL
CFR Calatori
CIE
CP
DB
DSB
HZ
MAV-START/GySEV
MZ Transport
NS
ÖBB
PKP
RENFE
SBB/CFF
SNCB
SNCF
SZ
TRAINOSE
Trenitalia/FS
ZPCG
ZS
ZSSK

17.2 Przewóz osób poruszających się na wózkach inwalidzkich i ich opiekunów – *nie dotyczy PKP*

17.2.1 Osoby uprawnione

Uprawnionymi są: osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim (w tym dziecko korzystające z wózka dziecięcego specjalnej konstrukcji), posiadająca krajową legitymację inwalidy (lub oficjalne zaświadczenie pełniące funkcję takiej legitymacji), a także opiekun towarzyszący osobie poruszającej się na wózku inwalidzkim.

Niepełnosprawnemu dziecku w wieku poniżej 4 lat, podróżującemu na podstawie biletu dla dziecka, przysługuje prawo do korzystania z nieodpłatnego przejazdu opiekuna.

17.2.2 Ulgi

Osoba poruszająca się na wózku uiszcza za bilet opłatę normalną NRT albo opłatę z przysługującą jej ulgą.

Opiekun przewożony jest bezpłatnie (*o ile osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim spełnia warunki określone w ust. 17.2.1, i 17.2.5*), natomiast ewentualnie wymagana opłata rezerwacyjna pobierana jest w pełnej wysokości, zarówno od osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim, jak i od opiekuna tej osoby.

17.2.3 Dopłaty/Opłaty specjalne

Dopłaty/opłaty specjalne wymagane za korzystanie z niektórych wagonów lub pociągów pobierane są w pełnej wysokości.

17.2.4 Wystawianie biletów

Bezpośrednie bilety międzynarodowe wystawiane są (manualnie albo elektronicznie), w relacji „tam i z powrotem”, wyłącznie:

- 1) przez punkty sprzedaży kraju, w którym wystawiona została legitymacja inwalidy (*lub zaświadczenie mające charakter takiej legitymacji*),
- 2) w relacji od dowolnej stacji albo dowolnej stacji/punktu granicznej/-go tego kraju (*do dowolnej stacji kraju uczestniczącego w niniejszych postanowieniach*).

Do kolei wydania biletu należy decyzja o ewentualnym wystawianiu (*na życzenie podróżnego*) biletów wewnętrznych, w uzupełnieniu biletów komunikacji międzynarodowej. Bilety wewnętrzne wystawiane w relacji „tam i z powrotem”, wyłącznie na odcinki łączące się bezpośrednio z relacją międzynarodową.

Bilet opiekuna osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim musi zawierać następujące wypisy:

Na bilecie dla opiekuna zamieszcza się, jako podstawę korzystania ze 100% ulgi, wypis:

- „Begleitung Rollstuhlfahrer” (niem.) albo
 - „accompagnant handicapé” (fr.) albo
 - „attendanthandicapped”
- tj. „opiekun osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim”, ewentualnie wraz z wersją ww. wypisu w języku kraju wydania biletu.

17.2.5 Korzystanie z biletów

Osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim oraz jej opiekun muszą odbywać podróż wspólnie w tym samym wagonie tej samej klasy.

Osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim zobowiązana jest posiadać przy sobie legitymację inwalidy (*lub inny dokument pełniący funkcje takiej legitymacji*), której numer wpisany jest na bilecie opiekuna i musi być w stanie udokumentować swoją tożsamość.

Na biletach wystawianych elektronicznie przez większość przewoźników numer legitymacji nie jest zamieszczany.

Opiekun osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim podróżujący osobno traktowany jest jak podróżny bez ważnego biletu.

Przewoźnik, który wystawia bilet, ma obowiązek sprawdzić, czy na stacji wyjazdu, stacji docelowej i stacjach przesiadkowych zapewnione są - w godzinach, w których odbywa się przejazd – wszelkie niezbędne warunki (sprzęt i/lub pomoc) – umożliwiające osobie poruszającej się na wózku wsiadanie i wysiadanie.

17.2.6 Przewoźnicy uczestniczący w przewozie osób poruszających się na wózkach inwalidzkich i ich opiekunów

ATOC
CFL
DB

DSB
MAV-START/GySEV
NS
ÖBB
SBB/CFE
SNCB
SZ
ZSSK

17.3 Przewóz innych osób niepełnosprawnych i osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności ruchowej

(aktualnie brak międzynarodowych regulacji taryfowych w tym zakresie).

17.4 Sprzęt osób niepełnosprawnych i osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności ruchowej

W zakresie odpowiedzialności przewoźnika za sprzęt osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności ruchowej obowiązują postanowienia ust. 12 GCC-CIV/PRR.

18 Przesyłki bagażowe (uzupełnienie ust. 6 GCC-CIV/PRR)

Warunki przewozu przesyłek bagażowych opublikowane są w szczególnych warunkach przewozu przewoźników, który usługę taką oferują.

19 Odwołania i opóźnienia pociągów (uzupełnienie ust. 9 i 10 GCC-CIV/PRR)

Kwestie dotyczące składania i rozpatrywania reklamacji w zakresie zwrotu należności za bilet, wypłaty odszkodowania oraz pomocy w związku z odwołaniem i opóźnieniem pociągu zgodnie z artykułami 15 -18 PRR, uregulowane są w ust. 13.2 GCC-CIV/PRR).

Kwestie zwrotu należności za bilet, wypłaty odszkodowania oraz pomocy w związku z odwołaniem i opóźnieniem pociągu w przypadku korzystania z RPT regulowane są w SCIC-RPT dotyczących poszczególnych ofert (np. InterRail).

Kwestie zwrotu należności za bilet, wypłaty odszkodowania oraz pomocy w związku z odwołaniem i opóźnieniem pociągu w przypadku ofert specjalnych (np. „Specjal.”, „Spar-Day/SparNight ” mogą być dodatkowo (w uzupełnieniu postanowień GCC-CIV/PRR) uregulowane w warunkach przewidzianych dla danej oferty.